

2020/0360(COD)

30.6.2021

ADVIES

van de Commissie vervoer en toerisme

aan de Commissie industrie, onderzoek en energie

inzake het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende richtsnoeren voor trans-Europese energie-infrastructuur en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 347/2013 (COM(2020) 0824 –C9-0417/2020 - 2020/0360(COD))

Rapporteur voor advies: Paolo Borchia

AMENDEMENTEN

De Commissie vervoer en toerisme verzoekt de bevoegde Commissie industrie, onderzoek en energie onderstaande amendementen in aanmerking te nemen:

Amendement 1

Voorstel voor een verordening

Overweging 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

(1) De Commissie heeft in haar mededeling van 11 december 2019 met de titel “De Europese Green Deal”²¹ een nieuwe groeistrategie aangekondigd die de Unie moet omvormen tot een eerlijke en welvarende samenleving met een moderne, hulpbronnenefficiënte en concurrerende economie, waar vanaf 2050 netto geen broeikasgassen meer worden uitgestoten en de economische groei is losgekoppeld van het gebruik van hulpbronnen. In de mededeling van de Commissie inzake het klimaatdoelstellingsplan²² wordt een broeikasgasemissiereductie van minstens 55 % tegen 2030 voorgesteld, een ambitie die op 11 december 2020 door de Europese Raad is onderschreven. In de onderliggende effectbeoordeling van de Commissie is bevestigd dat de energiemix van de toekomst geheel anders zal zijn dan de huidige energiemix en dat de energiewetgeving opnieuw moet worden beoordeeld en zo nodig herzien. De huidige investeringen in de energie-infrastructuur zijn overduidelijk niet voldoende om de energie-infrastructuur van de toekomst te transformeren en verder uit te bouwen. Dit houdt onder meer in dat er een infrastructuur beschikbaar moet zijn die de Europese energietransitie *kan* ondersteunen, met inbegrip van de snelle toepassing van elektrificatie, de opschaling

Amendement

(1) De Commissie heeft in haar mededeling van 11 december 2019 met de titel “De Europese Green Deal”²¹ een nieuwe groeistrategie aangekondigd die de Unie moet omvormen tot een eerlijke en welvarende samenleving met een moderne, hulpbronnenefficiënte en concurrerende economie, waar vanaf 2050 netto geen broeikasgassen meer worden uitgestoten en de economische groei is losgekoppeld van het gebruik van hulpbronnen. In de mededeling van de Commissie inzake het klimaatdoelstellingsplan²² wordt een broeikasgasemissiereductie van minstens 55 % tegen 2030 voorgesteld, een ambitie die op 11 december 2020 door de Europese Raad is onderschreven. In de onderliggende effectbeoordeling van de Commissie is bevestigd dat de energiemix van de toekomst geheel anders zal zijn dan de huidige energiemix en dat de energiewetgeving opnieuw moet worden beoordeeld en zo nodig herzien. De huidige investeringen in de energie-infrastructuur zijn overduidelijk niet voldoende om de energie-infrastructuur van de toekomst te transformeren en verder uit te bouwen. Dit houdt onder meer in dat er een infrastructuur beschikbaar moet zijn die *kan worden ontwikkeld en aangepast om* de Europese energietransitie *te* ondersteunen, met inbegrip van de snelle

van de productie van elektriciteit uit hernieuwbare bronnen, het toenemende gebruik van hernieuwbare en koolstofarme gassen, de integratie van het energiesysteem en een grotere inzet van innovatieve oplossingen.

²¹ Mededeling van de Commissie — De Europese Green Deal (COM(2019) 640 final van 11 december 2019).

²² Mededeling van de Commissie — Een ambitieuzere klimaatdoelstelling voor Europa voor 2030: investeren in een klimaatneutrale toekomst voor ons allemaal (COM(2020) 562 final van 17 september 2020).

Amendement 2

Voorstel voor een verordening Overweging 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

(2) In antwoord op de voorstellen van de Commissie als onderdeel van het pakket “Schone energie voor alle Europeanen” is er een overeenkomst bereikt over een bindend streefcijfer op Unieniveau dat tegen 2030 minstens 32 % van het energieverbruik afkomstig moet zijn van hernieuwbare energiebronnen, met een centrale EU-doelstelling van minstens 32,5 % energie-efficiëntie.

Amendement 3

toepassing van elektrificatie, **het gebruik van waterstof en synthetische brandstoffen, ook in de vervoerssector**, de opschaling van de productie van elektriciteit uit hernieuwbare bronnen, het toenemende gebruik van hernieuwbare en koolstofarme gassen, de integratie van het energiesysteem en een grotere inzet van innovatieve oplossingen.

²¹ Mededeling van de Commissie — De Europese Green Deal (COM(2019) 640 final van 11 december 2019).

²² Mededeling van de Commissie — Een ambitieuzere klimaatdoelstelling voor Europa voor 2030: investeren in een klimaatneutrale toekomst voor ons allemaal (COM(2020) 562 final van 17 september 2020).

Amendement

(2) In antwoord op de voorstellen van de Commissie als onderdeel van het pakket “Schone energie voor alle Europeanen” is er een overeenkomst bereikt over een bindend streefcijfer op Unieniveau dat tegen 2030 minstens 32 % van het energieverbruik afkomstig moet zijn van hernieuwbare energiebronnen, met een centrale EU-doelstelling van minstens 32,5 % energie-efficiëntie. **Deze doelstellingen moeten worden aangepast aan de nieuwe emissiereductiedoelstelling van de EU voor 2030, zoals vastgelegd in de klimaatwet.**

Voorstel voor een verordening

Overweging 4

Door de Commissie voorgestelde tekst

(4) Bij Verordening (EG) nr. 347/2013 van het Europees Parlement en de Raad²³, de huidige TEN-E-verordening, zijn regels vastgesteld voor de tijdige ontwikkeling en de interoperabiliteit van trans-Europese energienetwerken met het oog op de verwezenlijking van de in het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie geformuleerde energiedoelstellingen ter waarborging van een goede werking van de interne energiemarkt, voorzieningszekerheid en concurrerende energiemarkten in de Unie, en ter bevordering van energie-efficiëntie en -besparing en de ontwikkeling van nieuwe en hernieuwbare vormen van energie, alsook de bevordering van de onderlinge koppeling van energienetwerken. Verordening (EG) nr. 347/2013 voorziet in een kader voor de lidstaten en de relevante belanghebbenden voor samenwerking in een regionale context teneinde beter geïnterconnecteerde energienetwerken tot stand te brengen om zo momenteel van de Europese energiemarkt geïsoleerde regio's aan te sluiten, de bestaande grensoverschrijdende interconnecties te versterken en de integratie van hernieuwbare energie te bevorderen. Door deze doelstellingen na te streven, draagt Verordening (EG) nr. 347/2013 bij aan slimme, duurzame en inclusieve groei en brengt het baten voor de gehele Unie op het gebied van concurrentievermogen en economische, maatschappelijke en territoriale cohesie.

²³ Verordening (EU) nr. 347/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2013 betreffende richtsnoeren voor de trans-Europese energie-infrastructuur en

Amendement

(4) Bij Verordening (EU) nr. 347/2013 van het Europees Parlement en de Raad²³, de huidige TEN-E-verordening, zijn regels vastgesteld voor de tijdige ontwikkeling en de interoperabiliteit van trans-Europese energienetwerken met het oog op de verwezenlijking van de in het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie geformuleerde energiedoelstellingen ter waarborging van een goede werking van de interne energiemarkt, voorzieningszekerheid en concurrerende energiemarkten in de Unie, en ter bevordering van **de modale shift**, energie-efficiëntie en -besparing en de ontwikkeling van nieuwe en hernieuwbare vormen van energie, **waaronder in de vervoerssector**, alsook de bevordering van de onderlinge koppeling van energienetwerken. Verordening (EU) nr. 347/2013 voorziet in een kader voor de lidstaten en de relevante belanghebbenden voor samenwerking in een regionale context teneinde beter geïnterconnecteerde energienetwerken tot stand te brengen om zo momenteel van de Europese energiemarkt geïsoleerde regio's aan te sluiten, de bestaande grensoverschrijdende interconnecties te versterken en de integratie van hernieuwbare energie te bevorderen. Door deze doelstellingen na te streven, draagt Verordening (EU) nr. 347/2013 bij aan slimme, duurzame en inclusieve groei en brengt het baten voor de gehele Unie op het gebied van concurrentievermogen en economische, maatschappelijke en territoriale cohesie.

²³ Verordening (EU) nr. 347/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2013 betreffende richtsnoeren voor de trans-Europese energie-infrastructuur en

tot intrekking van Beschikking nr. 1364/2006/EG en tot wijziging van de Verordeningen (EG) nr. 713/2009, (EG) nr. 714/2009 en (EG) nr. 715/2009 (PB L 115 van 25.4.2013, blz. 39).

tot intrekking van Beschikking nr. 1364/2006/EG en tot wijziging van de Verordeningen (EG) nr. 713/2009, (EG) nr. 714/2009 en (EG) nr. 715/2009 (PB L 115 van 25.4.2013, blz. 39).

Amendement 4

Voorstel voor een verordening Overweging 4 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(4 bis) De Europese Raad en het Europees Parlement hebben meermaals gewezen op de noodzaak om de elektriciteitsinterconnecties tussen de lidstaten te verbeteren. Deze interconnecties brengen meerdere positieve effecten voor de Unie met zich mee, zoals meer integratiecapaciteit voor hernieuwbare energie, een grotere voorzieningszekerheid en meer concurrentie op de interne energiemarkt. Als onderdeel van het pakket “Schone energie voor alle Europeanen” is overeenstemming bereikt over een doelstelling van 15 % elektriciteitsinterconnectie in 2030. In de mededeling van de Commissie van 23 november 2017 over het versterken van de energienetten van Europa wordt de voortgang bij het behalen van het streefcijfer van 10 % interconnectie uiterlijk in 2020 beoordeeld en worden manieren voorgesteld om het streefcijfer van 15 % interconnectie uiterlijk in 2030 te verwezenlijken.

Amendement 5

Voorstel voor een verordening Overweging 5

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(5) De evaluatie van Verordening (EU)

(5) De evaluatie van Verordening (EU)

nr. 347/2013 heeft duidelijk aangetoond dat het TEN-E-kader de integratie van de netwerken van de lidstaten op effectieve wijze heeft verbeterd, de handel in energie heeft gestimuleerd en daarmee een bijdrage heeft geleverd aan het concurrentievermogen van de Unie. Projecten van gemeenschappelijk belang in de categorieën elektriciteit en gas hebben een grote bijdrage geleverd aan de voorzieningszekerheid. ***De infrastructuur voor gas is inmiddels onderling goed verbonden en de voorzieningszekerheid is sinds 2013 aanzienlijk toegenomen.*** De regionale samenwerking in de vorm van regionale groepen en grensoverschrijdende kostentoe wijzing is een belangrijke faciliterende factor voor de uitvoering van projecten. In veel gevallen heeft de grensoverschrijdende kostenverdeling echter niet geleid tot de beoogde vermindering van het financieringstekort voor projecten. Hoewel het merendeel van de vergunningverleningsprocedures is ingekort, is er in bepaalde gevallen nog altijd sprake van langdurige vergunningverleningsprocedures. De financiële steun vanuit de Connecting Europe Facility (CEF) is een belangrijke factor gebleken nu subsidies voor studies hebben bijgedragen aan het verminderen van de risico's in de eerste fasen van de ontwikkeling, en subsidies voor werkzaamheden hebben geholpen de belangrijkste knelpunten voor de betreffende projecten weg te nemen waar marktfinanciering niet volstond.

Amendement 6

Voorstel voor een verordening Overweging 6

Door de Commissie voorgestelde tekst

(6) Het TEN-E-kader vormt een centraal instrument voor de ontwikkeling van de interne energiemarkt en vervult een

nr. 347/2013 heeft duidelijk aangetoond dat het TEN-E-kader de integratie van de netwerken van de lidstaten op effectieve wijze heeft verbeterd, de handel in energie heeft gestimuleerd en daarmee een bijdrage heeft geleverd aan het concurrentievermogen van de Unie. Projecten van gemeenschappelijk belang in de categorieën elektriciteit en gas hebben een grote bijdrage geleverd aan de voorzieningszekerheid. De regionale samenwerking in de vorm van regionale groepen en grensoverschrijdende kostentoe wijzing is een belangrijke faciliterende factor voor de uitvoering van projecten. In veel gevallen heeft de grensoverschrijdende kostenverdeling echter niet geleid tot de beoogde vermindering van het financieringstekort voor projecten. Hoewel het merendeel van de vergunningverleningsprocedures is ingekort, is er in bepaalde gevallen nog altijd sprake van langdurige vergunningverleningsprocedures. De financiële steun vanuit de Connecting Europe Facility (CEF) is een belangrijke factor gebleken nu subsidies voor studies hebben bijgedragen aan het verminderen van de risico's in de eerste fasen van de ontwikkeling, en subsidies voor werkzaamheden hebben geholpen de belangrijkste knelpunten voor de betreffende projecten weg te nemen waar marktfinanciering niet volstond.

Amendement

(6) Het TEN-E-kader vormt een centraal instrument voor de ontwikkeling van de interne energiemarkt en vervult een

essentiële rol bij het verwezenlijken van de doelstellingen uit hoofde van de Europese Green Deal. Teneinde **tegen** 2050 klimaatneutraliteit te realiseren en tegen 2030 hogere broeikasgasemissiereducties, heeft Europa een beter geïntegreerd energiesysteem nodig **in de vorm** van hogere niveaus van elektrificatie op basis van hernieuwbare bronnen en de decarbonisatie van de gasector. Het TEN-E-beleid kan ervoor zorgen dat de ontwikkeling van de energie-infrastructuur van de Unie ter ondersteuning fungeert van de vereiste energietransitie ten behoeve van klimaatneutraliteit overeenkomstig het “energie-efficiëntie eerst”-beginsel.

essentiële rol bij het verwezenlijken van de doelstellingen uit hoofde van de Europese Green Deal. Teneinde **uiterlijk in** 2050 klimaatneutraliteit te realiseren en tegen 2030 **in overeenstemming met de Overeenkomst van Parijs** hogere broeikasgasemissiereducties, heeft Europa een beter geïntegreerd energiesysteem nodig **dat zorgt voor energie-efficiëntie en uitgaat** van hogere niveaus van elektrificatie **en het gebruik van waterstoffen en synthetische brandstoffen** op basis van hernieuwbare bronnen en de decarbonisatie van de gasector. Het TEN-E-beleid kan **het netwerk, de innovatie en transformatie bieden die nodig zijn om** ervoor **te** zorgen dat de ontwikkeling van de energie-infrastructuur van de Unie ter ondersteuning fungeert van de vereiste energietransitie ten behoeve van klimaatneutraliteit **in alle sectoren, met inbegrip van de vervoerssector**, overeenkomstig het “energie-efficiëntie eerst”-beginsel **en met inbegrip van energiebesparingen**.

Amendement 7

Voorstel voor een verordening Overweging 7

Door de Commissie voorgestelde tekst

(7) Hoewel de doelstellingen van Verordening (EU) nr. 347/2013 grotendeels van toepassing blijven, is het huidige TEN-E-kader onvoldoende toegespitst op de te verwachten veranderingen in het energiesysteem die het gevolg zullen zijn van de nieuwe politieke context, met name met betrekking tot de naar boven bijgestelde streefcijfers voor 2030 en de doelstelling inzake klimaatneutraliteit tegen 2050 in het kader van de Europese Green Deal. Naast de nieuwe politieke context en doelstellingen, hebben ook de technologische ontwikkelingen zich in het afgelopen

Amendement

(7) Hoewel de doelstellingen van Verordening (EU) nr. 347/2013 grotendeels van toepassing blijven, is het huidige TEN-E-kader onvoldoende toegespitst op de te verwachten veranderingen in het energiesysteem die het gevolg zullen zijn van de nieuwe politieke context, met name met betrekking tot de naar boven bijgestelde streefcijfers voor 2030 en de doelstelling inzake klimaatneutraliteit tegen 2050 in het kader van de Europese Green Deal, **waaronder het beginsel “geen schade berokkenen”**. Naast de nieuwe politieke context en doelstellingen, hebben ook de

decennium in een hoog tempo voltrokken. Die ontwikkeling moet in overweging worden genomen bij de vaststelling van de infrastructuurcategorieën die deel uitmaken van de verordening, alsook met betrekking tot de selectiecriteria voor projecten van gemeenschappelijk belang en de prioritaire corridors en thematische gebieden.

technologische ontwikkelingen zich in het afgelopen decennium in een hoog tempo voltrokken. Die ontwikkeling moet in overweging worden genomen bij de vaststelling van de infrastructuurcategorieën die deel uitmaken van de verordening, alsook met betrekking tot de selectiecriteria voor projecten van gemeenschappelijk belang en de prioritaire corridors en thematische gebieden, ***zonder af te doen aan het beginsel van technologische neutraliteit en waarbij het milieueffect en de koolstofvoetafdruk worden beoordeeld met behulp van de methode van levenscyclusbeoordeling. Verdere verbetering van het koolstofvrij maken van de vervoerssector moet een van de criteria voor de selectie van projecten van gemeenschappelijk belang worden.***

Amendement 8

Voorstel voor een verordening Overweging 10

Door de Commissie voorgestelde tekst

(10) De energie-infrastructuur van de Unie moet bestand zijn tegen de onvermijdelijke effecten die de klimaatverandering in Europa naar verwachting met zich zal meebrengen, ondanks de inspanningen tot beperking hiervan. Het is dan ook van cruciaal belang maatregelen te nemen met het oog op de aanpassing aan de klimaatverandering, de versterking van de veerkracht en de voorbereiding op en voorkoming van rampen.

Amendement

(10) De energie-infrastructuur van de Unie moet ***bijdragen aan de beperking van de klimaatverandering en*** bestand zijn tegen de onvermijdelijke effecten die de klimaatverandering in Europa naar verwachting met zich zal meebrengen, ondanks de inspanningen tot beperking hiervan. Het is dan ook van cruciaal belang maatregelen te nemen met het oog op de aanpassing aan de klimaatverandering, de versterking van de veerkracht en de voorbereiding op en voorkoming van rampen.

Amendement 9

Voorstel voor een verordening Overweging 10 bis (nieuw)

(10 bis) De sectoren vervoer en toerisme zijn in grote mate afhankelijk van energie. Het herziene TEN-E-beleid moet zorgen voor sectoroverschrijdende beleidssynergieën door de modale shift en infrastructuur te ondersteunen die bijdragen aan verwezenlijking van de decarbonisatie- en duurzaamheidsdoelstellingen van deze sectoren; met het oog op decarbonisatie moet de energie-infrastructuur van de Unie de volledige uitrol van alternatieve schone brandstoffen voor alle vervoerswijzen ondersteunen, met inbegrip van de ontwikkeling van relevante technologieën, oplaad- en tankinfrastructuur (d.w.z. oplaadpunten voor elektrische voertuigen en tankvoorzieningen voor lng en waterstof) en normen op het gebied van veiligheid, beveiliging en interoperabiliteit; bovendien kan vervoer een belangrijke katalysator zijn voor de uitrol van hernieuwbare energie, aangezien vervoer flexibiliteit aan de vraagzijde en een groot potentieel aan energieopslagcapaciteit biedt. Gezien de noodzakelijke verdere integratie van de sectoren energie en vervoer moet de energie-infrastructuur van de Unie zodanig worden uitgerold dat de synergieën en de complementariteit met het trans-Europese vervoersnetwerk (TEN-T) en de infrastructuur van alternatieve brandstoffen worden bevorderd. Bij de criteria voor de beoordeling en selectie van projecten van gemeenschappelijk belang en van projecten van wederzijds belang moet dan ook rekening worden gehouden met mogelijke synergieën met andere netwerken, met name het trans-Europese vervoersnetwerk en de grensoverschrijdende infrastructuur daarvan in alle vervoerswijzen (over de weg, het spoor, de zee, de binnenwateren

en de lucht).

Amendement 10

Voorstel voor een verordening Overweging 11

Door de Commissie voorgestelde tekst

(11) De **voorzieningszekerheid**, een van **de belangrijkste elementen** van Verordening (EG) nr. 347/2013, is aanzienlijk toegenomen als gevolg van de projecten van gemeenschappelijk belang. In de klimaateffectbeoordeling²⁷ van de Commissie wordt bovendien de verwachting uitgesproken dat het gebruik van aardgas aanzienlijk zal afnemen nu het onverminderde gebruik ervan niet strookt met de doelstelling inzake klimaatneutraliteit. Het gebruik van biogas, hernieuwbare en koolstofarme waterstof en synthetische gasvormige brandstoffen zal daarentegen tegen 2050 aanzienlijk toenemen. **De aardgasinfrastructuur heeft derhalve geen ondersteuning meer nodig vanuit het TEN-E-beleid. Bij de planning van de energie-infrastructuur moet rekening worden gehouden met dit veranderende gaslandschap.**

²⁷ SWD(2020) 176 definitief.

Amendement

(11) De **energievoorzieningszekerheid, een doelstelling van het in het VWEU uiteengezette energiebeleid van de Unie en een belangrijk element** van Verordening (EU) nr. 347/2013, is aanzienlijk toegenomen als gevolg van de projecten van gemeenschappelijk belang. In de klimaateffectbeoordeling²⁷ van de Commissie wordt bovendien de verwachting uitgesproken dat het gebruik van aardgas aanzienlijk zal afnemen nu het onverminderde gebruik ervan niet strookt met de doelstelling inzake klimaatneutraliteit. Het gebruik van biogas, hernieuwbare en koolstofarme waterstof en synthetische gasvormige brandstoffen zal daarentegen tegen 2050 aanzienlijk toenemen, **hetgeen passende infrastructuur vereist, waaronder via de aanpassing of inrichting voor een nieuw doel van de bestaande infrastructuur. Bovendien ontbreekt het voor bepaalde industriële en vervoerssectoren, zoals het zeevervoer, de luchtvaart en het langeafstandsgoederenvervoer over de weg, aan kostenconcurrerende en volwassen grootschalige technologische alternatieven, en dienen aardgas en lng als overgangsooplossing om broeikasemissies terug te dringen en het gebruik van sterk vervuilende brandstoffen uit te faseren.**

²⁷ SWD(2020) 176 definitief.

Amendement 11

Voorstel voor een verordening Overweging 11 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(11 bis) *In de zee- en binnenvaart spelen lng, waaronder bio-lng en CNG, een rol bij de overgang op de kortere termijn om de broeikasgasemissies te verminderen en af te stappen van meer vervuilende brandstoffen, waarbij de decarbonisatie van de zeevaart op de langere termijn afhangt van de grootschalige inzet van ammoniak en waterstof, op basis waarvan schepen uitstootvrij kunnen worden aangedreven.*

Amendement 12

Voorstel voor een verordening Overweging 11 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(11 ter) *Bij de herziening van Verordening (EU) nr. 347/2013 moet rekening worden gehouden met projecten die mogelijk nodig zijn om ontbrekende grensoverschrijdende verbindingen in de interconnecties tussen de lidstaten in het TEN-E-netwerk aan te vullen en bij te dragen tot de decarbonisatiedoelstellingen van de Unie.*

Amendement 13

Voorstel voor een verordening Overweging 12

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(12) Het belang van slimme elektriciteitsnetwerken voor de verwezenlijking van de energie- en

(12) Het belang van slimme elektriciteitsnetwerken voor de verwezenlijking van de energie- en

klimaatdoelstellingen van de Unie wordt erkend in de mededeling van de Commissie inzake een geïntegreerd energiesysteem²⁸. De criteria voor deze categorie moeten de technologische ontwikkeling op het gebied van innovatie omvatten alsook digitale aspecten. Daarnaast moet de rol van de projectpromotoren worden verduidelijkt. Gezien de verwachte stijging in de vraag naar energie in de vervoerssector, met name langs de snelweg en in stedelijke gebieden ten behoeve van **elektrische voertuigen**, moeten slimme netwerktechnologieën een bijdrage leveren aan energienetgerelateerde steun voor infrastructuur voor het opladen met hoge capaciteit met het oog op het koolstofvrij maken van de vervoerssector.

²⁸ COM(2020) 299 final.

klimaatdoelstellingen van de Unie wordt erkend in de mededeling van de Commissie inzake een geïntegreerd energiesysteem²⁸. De criteria voor deze categorie moeten de technologische ontwikkeling op het gebied van innovatie omvatten alsook digitale aspecten. Daarnaast moet de rol van de projectpromotoren worden verduidelijkt. Gezien de verwachte stijging in de vraag naar energie in de vervoerssector, met name langs de snelweg en in stedelijke gebieden ten behoeve van **e-mobiliteit**, moeten slimme netwerktechnologieën **en dringend noodzakelijke normen voor opladen en betaalwijzen** een bijdrage leveren aan energienetgerelateerde steun voor infrastructuur voor het opladen met hoge capaciteit met het oog op het koolstofvrij maken van de vervoerssector **en de bevordering van het gebruik van elektrische voertuigen, in overeenstemming met het “energie-efficiëntie eerst”-beginsel, en van alternatieve brandstoffen, waarbij tegelijkertijd een geleidelijke en eerlijke energietransitie gewaarborgd wordt voor bepaalde vervoerssectoren waar nog geen haalbare technologische alternatieven beschikbaar zijn, en waarbij het concurrentievermogen van het Europese energiesysteem behouden blijft. In dat opzicht moeten elektriciteitssnelwegen en corridors van alternatieve brandstoffen als onderdeel van de modernisering van het elektriciteitsnetwerk met het oog op vermindering van netwerkcongestie eveneens prioriteit krijgen. Aan de hand van e-mobiliteit en bidirectionele accu’s kan de piek worden verschoven en de vraagrespon worden verbeterd, waardoor de integratie van hernieuwbare energie op een kostenefficiënte manier wordt ondersteund en minder opwekcapaciteit en infrastructuur vereist zijn.**

²⁸ COM(2020) 299 final.

Amendement 14

Voorstel voor een verordening Overweging 12 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(12 bis) Een snelle aanleg van de nodige aansluitingen op het elektriciteitsnet om elektrische voertuigen op efficiënte wijze en met hoge capaciteit op te laden, moet de voorkeur krijgen op de kernnetwerkcorridors en in het volledige TEN-T-netwerk. Om sectorintegratie mogelijk te maken, waaronder de vraagresponsoversteuning van de kostenefficiënte integratie van hernieuwbare energie, en om wijzigingen in consumentengedrag te onderkennen en de vraag naar groen vervoer te vergroten, moet de oplaadinfrastructuur voor elektrische voertuigen in aanmerking komen voor de PGB-status.

Amendement 15

Voorstel voor een verordening Overweging 13

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(13) In de mededeling van de Commissie inzake een geïntegreerd energiesysteem wordt benadrukt dat er behoefte is aan een geïntegreerde energie-infrastructuurplanning over meerdere energiedragers, infrastructuren en verbruikssectoren heen. Deze systeemintegratie is gebaseerd op het “energie-efficiëntie eerst”-beginsel en een holistische benadering die verder strekt dan de afzonderlijke sectoren. De integratie komt ook tegemoet aan de behoefte aan decarbonisatie in bepaalde moeilijk te beperken sectoren, zoals bepaalde delen

(13) In de mededeling van de Commissie inzake een geïntegreerd energiesysteem wordt benadrukt dat er behoefte is aan een geïntegreerde energie-infrastructuurplanning over meerdere energiedragers, infrastructuren en verbruikssectoren heen. Deze systeemintegratie is gebaseerd op het “energie-efficiëntie eerst”-beginsel en een holistische benadering die verder strekt dan de afzonderlijke sectoren. De integratie komt ook tegemoet aan de behoefte aan decarbonisatie in bepaalde moeilijk te beperken sectoren, zoals bepaalde delen

van de industrie of bepaalde vervoerswijzen, waar rechtstreekse elektrificatie **momenteel** in technisch en economisch opzicht problematisch is. De betreffende investeringen worden onder meer gedaan in waterstof en elektrolyse, energiebronnen die steeds beter geschikt zijn voor grootschalige commerciële toepassing. In de waterstofstrategie van de Commissie wordt prioriteit gegeven aan de productie van waterstof uit hernieuwbare elektriciteit aangezien dit de schoonst mogelijke oplossing is die het best aansluit op de EU-doelstelling inzake klimaatneutraliteit. In de overgangsfase is er echter behoefte aan andere vormen van koolstofarme waterstof voor de snellere vervanging van bestaande waterstof en het snel creëren van schaalvoordelen.

van de industrie of bepaalde vervoerswijzen, **zoals de luchtvaart en de zeevaart**, waar rechtstreekse elektrificatie in technisch en economisch opzicht problematisch is **en ondersteuning voor overgangso oplossingen nog altijd nodig is**. De betreffende investeringen worden onder meer gedaan in **duurzame** waterstof en elektrolyse, energiebronnen die steeds beter geschikt zijn voor grootschalige commerciële toepassing. In de waterstofstrategie van de Commissie wordt prioriteit gegeven aan de productie van waterstof uit hernieuwbare elektriciteit aangezien dit de schoonst mogelijke oplossing is die het best aansluit op de EU-doelstelling inzake klimaatneutraliteit. **Daartoe zullen offshore-energieknooppunten een belangrijke rol spelen omdat de door uitbreiding van de offshore-energiebronnen gegenereerde energie kan worden ingezet voor de productie van de benodigde extra hernieuwbare energie**. In de overgangsfase is er echter behoefte aan andere vormen van koolstofarme waterstof voor de snellere vervanging van bestaande waterstof en het snel creëren van schaalvoordelen.

Amendement 16

Voorstel voor een verordening Overweging 14

Door de Commissie voorgestelde tekst

(14) Uit de waterstofstrategie²⁹ van de Commissie blijkt voorts dat de vereiste uitrol van waterstof een grootschalig infrastructuurnetwerk vergt dat alleen de Unie en de eengemaakte markt kunnen bieden. Er bestaat momenteel slechts een zeer beperkte specifieke infrastructuur voor het vervoer van en de handel in waterstof over de grenzen heen. Deze infrastructuur moet voor een groot deel bestaan uit vanuit aardgas omgezette activa die worden

Amendement

(14) Uit de waterstofstrategie²⁹ van de Commissie blijkt voorts dat de vereiste uitrol van waterstof een grootschalig infrastructuurnetwerk vergt dat alleen de Unie en de eengemaakte markt kunnen bieden. Er bestaat momenteel slechts een zeer beperkte specifieke infrastructuur voor het vervoer van en de handel in waterstof over de grenzen heen. Deze infrastructuur moet voor een groot deel bestaan uit vanuit aardgas omgezette activa die worden

aangevuld door nieuwe, specifiek op waterstof gerichte activa. Daarnaast wordt in de waterstofstrategie een strategische doelstelling vastgesteld voor een verhoging van 40 GW aan elektrolysecapaciteit tegen 2030 teneinde de productie van hernieuwbare waterstof op te schroeven en de decarbonisatie van sectoren die afhankelijk zijn van fossiele brandstoffen te vergemakkelijken, zoals de sector industrie of vervoer. Het TEN-E-beleid moet derhalve een nieuwe en voor een nieuw doel ingerichte **transmissie- en opslaginstructuur** voor waterstof beslaan, alsook **elektrolyse-installaties**. De transmissie- en opslaginstructuur voor waterstof moet ook worden opgenomen in het Uniebrede tienjarig netwerkontwikkelingsplan om zo een uitgebreide en samenhangende beoordeling van de kosten en baten voor het energiesysteem mogelijk te maken, onder meer waar het de bijdrage van de infrastructuur aan de sectorale integratie en decarbonisatie betreft, teneinde een waterstofruimte voor de Unie tot stand te brengen.

aangevuld door nieuwe, specifiek op waterstof gerichte activa. **Tevens moeten nieuwe mogelijkheden voor samenwerking inzake het gebruik van waterstof met buurlanden en -regio's actief worden bevorderd, en moet er speciale aandacht uitgaan naar landen die momenteel de procedure voor toetreding tot de Europese Unie doorlopen.** Daarnaast wordt in de waterstofstrategie een strategische doelstelling vastgesteld voor een verhoging van 40 GW aan elektrolysecapaciteit tegen 2030 teneinde de productie van hernieuwbare waterstof op te schroeven en de decarbonisatie van sectoren die afhankelijk zijn van fossiele brandstoffen te vergemakkelijken, zoals de sector industrie of **langeafstands- of zwaar** vervoer. Het TEN-E-beleid moet derhalve een nieuwe en voor een nieuw doel ingerichte **transmissie-infrastructuur** voor waterstof beslaan, **waarbij tijdelijke mengoplossingen mogelijk gemaakt worden om broeikasgasemissies te verminderen, op voorwaarde dat deze infrastructuur volledig in overeenstemming is met de interoperabiliteit, alsook opslag- en elektrolyse-installaties**. De transmissie- en opslaginstructuur voor waterstof moet ook worden opgenomen in het Uniebrede tienjarig netwerkontwikkelingsplan om zo een uitgebreide en samenhangende beoordeling van de kosten en baten voor het energiesysteem mogelijk te maken, onder meer waar het de bijdrage van de infrastructuur aan de sectorale integratie en decarbonisatie betreft, teneinde een waterstofruimte voor de Unie tot stand te brengen. **Zodoende moet de Unie gelijke concurrentievoorwaarden garanderen en het concurrentievermogen van de industrie van de EU vrijwaren, en tegelijkertijd een “voorbereidende fase” voorzien door middel van onderzoek en proefprojecten, met het oog op de ontwikkeling van een rijpe en stabiele**

²⁹ Een waterstofstrategie voor een klimaatneutraal Europa (COM(2020) 301 final).

²⁹ Een waterstofstrategie voor een klimaatneutraal Europa (COM(2020) 301 final).

Amendement 17

Voorstel voor een verordening Overweging 15

Door de Commissie voorgestelde tekst

(15) Daarnaast moet er een nieuwe infrastructuurcategorie tot stand worden gebracht voor slimme gasnetten teneinde investeringen te stimuleren voor de integratie van hernieuwbare en koolstofarme gassen in het netwerk, zoals biogas, biomethaan en waterstof, en het hieruit voortvloeiende complexere systeem te helpen beheren op basis van innovatieve technologieën.

Amendement

(15) Daarnaast moet er een nieuwe infrastructuurcategorie tot stand worden gebracht voor slimme gasnetten teneinde investeringen te stimuleren voor de integratie van hernieuwbare en koolstofarme gassen in het netwerk, zoals ***duurzaam*** biogas ***van de tweede generatie***, biomethaan en gedecarboniseerde waterstof, en het hieruit voortvloeiende complexere systeem te helpen beheren op basis van innovatieve technologieën.

Amendement 18

Voorstel voor een verordening Overweging 16

Door de Commissie voorgestelde tekst

(16) Volgens Verordening (EU) nr. 347/2013 moet zijn aangetoond dat, om in aanmerking te komen voor opneming in de Unielijst, een kandidaat-project van gemeenschappelijk belang een aanzienlijke bijdrage moet leveren aan minstens één criterium uit een reeks criteria, mogelijk (maar niet verplicht) op het gebied van duurzaamheid. Overeenkomstig de toenmalige specifieke behoeften op de interne energiemarkt maakte deze vereiste het mogelijk projecten van gemeenschappelijk belang te

Amendement

(16) Volgens Verordening (EU) nr. 347/2013 moet zijn aangetoond dat, om in aanmerking te komen voor opneming in de Unielijst, een kandidaat-project van gemeenschappelijk belang een aanzienlijke bijdrage moet leveren aan minstens één criterium uit een reeks criteria, mogelijk (maar niet verplicht) op het gebied van duurzaamheid. Overeenkomstig de toenmalige specifieke behoeften op de interne energiemarkt maakte deze vereiste het mogelijk projecten van gemeenschappelijk belang te

ontwikkelen die uitsluitend op voorzieningszekerheidsrisico's waren gericht, zelfs wanneer ze geen voordelen opleverden op het gebied van duurzaamheid. Gezien de veranderde behoeften met betrekking tot de infrastructuur van de Unie, de decarbonisatiedoelstellingen en de conclusies van de Europese Raad uit juli 2020 waarin is bepaald dat de Unie-uitgaven in overeenstemming moeten zijn met de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs en het beginsel "geen schade berokkenen" in het kader van de Europese Green Deal, moet de mate van duurzaamheid in de vorm van de integratie van hernieuwbare energie in het netwerk of de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen, naargelang het geval, echter worden beoordeeld teneinde te waarborgen dat het TEN-E-beleid in overeenstemming is met de energie- **en klimaatdoelstellingen** van de Unie. Het duurzaamheidsniveau van CO₂-transportnetwerken wordt beoordeeld aan de hand van hun doel, te weten het transport van koolstofdioxide.

ontwikkelen die uitsluitend op voorzieningszekerheidsrisico's waren gericht, zelfs wanneer ze geen voordelen opleverden op het gebied van duurzaamheid. Gezien de veranderde behoeften met betrekking tot de infrastructuur van de Unie, de decarbonisatiedoelstellingen en de conclusies van de Europese Raad uit juli 2020 waarin is bepaald dat de Unie-uitgaven in overeenstemming moeten zijn met de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs en het beginsel "geen schade berokkenen" in het kader van de Europese Green Deal, moet de mate van duurzaamheid **van projecten** in de vorm van de integratie van hernieuwbare energie in het netwerk of de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen, naargelang het geval, echter worden beoordeeld teneinde te waarborgen dat het TEN-E-beleid in overeenstemming is met de energie-, **klimaat- en milieudoelstellingen** van de Unie, **waarbij rekening wordt gehouden met de specifieke kenmerken van elke lidstaat. Bij de beoordeling van projecten moet daarom met name worden nagegaan of de projecten in overeenstemming zijn met de decarbonisatiedoelstellingen van de Unie, onder meer door een aanzienlijke bijdrage te leveren aan de klimaatdoelstellingen van de Unie en door de beginselen "energie-efficiëntie eerst" en "geen schade berokkenen" toe te passen. Projectpromotoren moeten het gebruik van energie-efficiënte benaderingen ten aanzien van technologie kunnen aantonen, alsmede de werking van het netwerk met betrekking tot het ontwerp, de ontwikkeling en de uitvoering van projecten.** Het duurzaamheidsniveau van CO₂-transportnetwerken wordt beoordeeld aan de hand van hun doel, te weten **de afvang, het gebruik, de opslag en** het transport van koolstofdioxide.

Amendement 19

Voorstel voor een verordening Overweging 18

Door de Commissie voorgestelde tekst

(18) Teneinde de klimaat- en energiedoelstellingen en de doelstelling inzake klimaatneutraliteit van de Unie voor 2030 en 2050 te verwezenlijken, moet Europa bovendien de productie van elektriciteit uit hernieuwbare bronnen aanzienlijk opschalen. De bestaande infrastructuurcategorieën voor elektriciteitstransmissie en -opslag zijn van cruciaal belang voor de integratie van het aanzienlijk toenemende aandeel elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen in het energienet. Hiertoe moeten bovendien de investeringen in hernieuwbare offshore-energie³⁰ worden opgeschroefd. Ook het coördineren van de langetermijnplanning en de ontwikkeling van onshore- en offshore-elektriciteitsnetwerken zijn van belang. Waar het de offshore-infrastructuurplanning betreft is het met name van belang dat er een verschuiving plaatsvindt van de projectgebonden aanpak naar een gecoördineerde, alomvattende aanpak ter waarborging van de duurzame ontwikkeling van geïntegreerde offshore-netwerken in overeenstemming met het potentieel van hernieuwbare offshore-energie voor **ieder zeegebied, de** milieubescherming en andere vormen van gebruik van de zee.

Amendement

(18) Teneinde de klimaat- en energiedoelstellingen en de doelstelling inzake klimaatneutraliteit van de Unie voor 2030 en 2050 te verwezenlijken, moet Europa bovendien de productie van elektriciteit uit hernieuwbare bronnen aanzienlijk opschalen, **ook op eilanden en in ultraperifere regio's**. De bestaande infrastructuurcategorieën voor elektriciteitstransmissie en -opslag zijn van cruciaal belang voor de integratie van het aanzienlijk toenemende aandeel elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen in het energienet. Hiertoe moeten bovendien de investeringen in hernieuwbare offshore-energie **en offshore-energieknooppunten** worden opgeschroefd³⁰, **waardoor een opschaling mogelijk wordt van de power-to-x-infrastructuur die vereist is voor de decarbonisatie van sectoren zoals de luchtvaart en de zeevaart en de uitfasering van het gebruik van zwaar vervuilende brandstoffen**. Ook het coördineren van de langetermijnplanning en de ontwikkeling van onshore- en offshore-elektriciteitsnetwerken zijn van belang. Waar het de offshore-infrastructuurplanning betreft is het met name van belang dat er een verschuiving plaatsvindt van de projectgebonden aanpak naar een gecoördineerde, alomvattende aanpak ter waarborging van de duurzame ontwikkeling van geïntegreerde offshore-netwerken in overeenstemming met het potentieel van hernieuwbare offshore-energie voor **specifieke zeegebieden en terdege rekening houdend met** milieubescherming en andere vormen van gebruik van de zee.

³⁰ Mededeling inzake hernieuwbare offshore-energie.

³⁰ Mededeling inzake hernieuwbare offshore-energie.

Amendement 20

Voorstel voor een verordening Overweging 23

Door de Commissie voorgestelde tekst

(23) Na grondige raadpleging van alle lidstaten en belanghebbenden heeft de Commissie dertien strategische trans-Europese energie-infrastructuurprioriteiten geïdentificeerd waarvan de uitvoering essentieel is voor de verwezenlijking van de energie- en klimaatdoelstellingen van de Unie voor 2030 en 2050. Die prioriteiten hebben betrekking op verschillende geografische regio's of thema's op het gebied van elektriciteitstransmissie en -opslag, offshore-netwerken voor hernieuwbare energie, de transmissie en opslag van waterstof, elektrolyse-installaties, slimme gasnetten, slimme elektriciteitsnetwerken en transport van koolstofdioxide.

Amendement

(23) Na grondige raadpleging van alle lidstaten en belanghebbenden heeft de Commissie dertien strategische trans-Europese energie-infrastructuurprioriteiten geïdentificeerd waarvan de uitvoering essentieel is voor de verwezenlijking van de energie- en klimaatdoelstellingen van de Unie voor 2030 en 2050. Die prioriteiten hebben betrekking op verschillende geografische regio's of thema's op het gebied van elektriciteitstransmissie en -opslag, offshore-netwerken voor hernieuwbare energie, de transmissie en opslag van waterstof, elektrolyse-installaties, slimme gasnetten, slimme elektriciteitsnetwerken en **afvang, gebruik, opslag en** transport van koolstofdioxide.

Amendement 21

Voorstel voor een verordening Overweging 29

Door de Commissie voorgestelde tekst

(29) De planning en tenuitvoerlegging van Unieprojecten van gemeenschappelijk belang op het gebied van energie-, vervoer- en telecommunicatie-infrastructuur moeten worden gecoördineerd teneinde synergieën te creëren wanneer dit vanuit een algemeen economisch, technisch, milieu-, klimaat- **of** ruimteplanningsgerelateerd oogpunt haalbaar is, waarbij terdege rekening moet worden gehouden met de relevante veiligheidsaspecten. Bij de planning van de

Amendement

(29) De planning en tenuitvoerlegging van Unieprojecten van gemeenschappelijk belang op het gebied van energie-, vervoer- en telecommunicatie-infrastructuur moeten worden gecoördineerd teneinde synergieën te creëren wanneer dit vanuit een algemeen economisch, technisch, milieu-, klimaat- **en** ruimteplanningsgerelateerd oogpunt haalbaar is, waarbij terdege rekening moet worden gehouden met de relevante veiligheidsaspecten **alsook de beginselen**

diverse Europese netwerken moet het derhalve mogelijk zijn voorkeur te geven aan de integratie van vervoers-, communicatie- en energienetwerken om te waarborgen dat er zo weinig mogelijk grond wordt gebruikt en er tegelijkertijd, waar mogelijk, voor te zorgen dat bestaande of in onbruik geraakte routes opnieuw in gebruik worden genomen om de eventuele nadelige maatschappelijke, economische, financiële, klimaat- en milieueffecten tot een minimum te beperken.

“energie-efficiëntie eerst” en “geen schade berokkenen”. Bij de planning van de diverse Europese netwerken moet het derhalve mogelijk zijn voorkeur te geven aan de integratie van vervoers-, communicatie- en energienetwerken om te waarborgen dat er zo weinig mogelijk grond wordt gebruikt en er tegelijkertijd, waar mogelijk, voor te zorgen dat bestaande of in onbruik geraakte routes opnieuw in gebruik worden genomen om de eventuele nadelige maatschappelijke, economische, financiële, klimaat- en milieueffecten tot een minimum te beperken. ***Met name projecten van gemeenschappelijk belang moeten worden beoordeeld in de zin van hun synergieën met het trans-Europese vervoersnetwerk om het effect ervan te optimaliseren.***

Amendement 22

Voorstel voor een verordening Overweging 33 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

***(33 bis) TEN-E-
infrastructuurprojecten waarbij twee of
meer lidstaten betrokken zijn, staan voor
bijzondere uitdagingen wat de coördinatie
van de vergunningverleningsprocedures
betreft. Daarom moeten de nationale
bevoegde autoriteiten van de
desbetreffende lidstaten samenwerken om
hun tijdschema's op elkaar af te stemmen
en een gezamenlijk schema met
betrekking tot de
vergunningverleningsprocedure overeen
te komen. Voor grensoverschrijdende
projecten van algemeen belang met
betrekking tot de TEN-E-infrastructuur
mogen de desbetreffende lidstaten in
wederzijds overleg een gezamenlijke
instantie oprichten om de
vergunningverleningsprocedures te
vereenvoudigen. In dat geval kunnen de
lidstaten hun bevoegde instantie***

machtigen om een gezamenlijke bevoegde instantie op te richten.

Amendement 23

Voorstel voor een verordening Artikel 1 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Bij deze verordening worden richtsnoeren vastgesteld voor de tijdige ontwikkeling en de interoperabiliteit van de in bijlage I genoemde prioritaire corridors en gebieden van de trans-Europese energie-infrastructuur ("prioritaire corridors en gebieden voor energie-infrastructuur") die een bijdrage leveren aan de verwezenlijking van de klimaat- en energiedoelstellingen van de Unie voor 2030 en de doelstelling inzake klimaatneutraliteit voor 2050.

Amendement

1. Bij deze verordening worden richtsnoeren vastgesteld voor de tijdige ontwikkeling en de interoperabiliteit van de in bijlage I genoemde prioritaire corridors en gebieden van de trans-Europese energie-infrastructuur ("prioritaire corridors en gebieden voor energie-infrastructuur") die een bijdrage leveren aan de verwezenlijking van de klimaat- en energiedoelstellingen van de Unie voor 2030, **zoals verankerd in artikel 2, lid 11, van Verordening (EU) 2018/1999 inzake de governance van de energie-unie en van de klimaatactie**, en de doelstelling inzake klimaatneutraliteit voor 2050, **in overeenstemming met de beginselen "energie-efficiëntie eerst" en "geen schade berokkenen"**.

Amendement 24

Voorstel voor een verordening Artikel 1 – lid 2 – punt a

Door de Commissie voorgestelde tekst

a) de selectie van projecten van gemeenschappelijk belang behandeld die vereist zijn om prioritaire corridors en gebieden ten uitvoer te leggen die vallen binnen de energie-infrastructuur categorieën op het gebied van elektriciteit, slimme gasnetten, waterstof, elektrolyse en koolstofdioxide als omschreven in bijlage II ("energie-infrastructuur categorieën");

Amendement

a) de selectie van projecten van gemeenschappelijk belang behandeld die vereist zijn om prioritaire corridors en gebieden ten uitvoer te leggen die vallen binnen de energie-infrastructuur categorieën op het gebied van elektriciteit, slimme gasnetten, waterstof, elektrolyse en koolstofdioxide als omschreven in bijlage II ("energie-infrastructuur categorieën"), **onverminderd het beginsel**

Amendement 25

Voorstel voor een verordening

Artikel 1 – lid 2 – punt b

Door de Commissie voorgestelde tekst

b) de tijdige uitvoering van projecten van gemeenschappelijk belang vergemakkelijkt door de vergunningverleningsprocessen te stroomlijnen, nauwer te coördineren en te versnellen en door de inspraak van het publiek te verbeteren;

Amendement

b) de tijdige uitvoering van projecten van gemeenschappelijk belang vergemakkelijkt door de vergunningverleningsprocessen te stroomlijnen, nauwer te coördineren en te versnellen en door de inspraak van het publiek **zowel op nationaal als grensoverschrijdend niveau** te verbeteren;

Amendement 26

Voorstel voor een verordening

Artikel 2 – alinea 1 – punt 8

Door de Commissie voorgestelde tekst

(8) "slim elektriciteitsnetwerk": een elektriciteitsnetwerk waarbij de netwerkbeheerder de acties van de met het netwerk verbonden gebruikers digitaal kan monitoren, alsook informatie- en communicatietechnologie (ICT) voor de communicatie met gerelateerde netwerkbeheerders, generatoren, consumenten en/of prosumenten, met het oog de duurzame, kostenefficiënte en veilige transmissie van elektriciteit;

Amendement

(8) "slim elektriciteitsnetwerk": een elektriciteitsnetwerk waarbij de netwerkbeheerder de acties van de met het netwerk verbonden gebruikers digitaal kan monitoren, alsook informatie- en communicatietechnologie (ICT) voor de communicatie met gerelateerde netwerkbeheerders, generatoren, consumenten en/of prosumenten **en mobiliteit**, met het oog de duurzame, kostenefficiënte en veilige transmissie van elektriciteit;

Amendement 27

Voorstel voor een verordening

Artikel 2 – alinea 1 – punt 9

Door de Commissie voorgestelde tekst

(9) "slim gasnet": een gasnet waarbij gebruik wordt gemaakt van innovatieve digitale oplossingen voor de kostenefficiënte integratie van een verscheidenheid aan koolstofarme en hernieuwbare gasbronnen overeenkomstig de behoeften van consumenten en de kwaliteitseisen voor gas, teneinde de koolstofvoetafdruk van het bijbehorende gasverbruik te verkleinen, een groter aandeel hernieuwbare en koolstofarme gassen mogelijk te maken en koppelingen te maken met andere energiedragers en sectoren;

Amendement

(9) "slim gasnet": een gasnet waarbij gebruik wordt gemaakt van innovatieve digitale oplossingen voor de kostenefficiënte integratie van een verscheidenheid aan koolstofarme en hernieuwbare gasbronnen overeenkomstig de behoeften van consumenten, **waaronder mobiliteit**, en de kwaliteitseisen voor gas, teneinde de koolstofvoetafdruk van het bijbehorende gasverbruik te verkleinen, een groter aandeel hernieuwbare en koolstofarme gassen mogelijk te maken en koppelingen te maken met andere energiedragers en sectoren, **waardoor de voorzieningszekerheid en flexibiliteit van het energiesysteem worden versterkt**;

Amendement 28

**Voorstel voor een verordening
Artikel 2 – alinea 1 – punt 10 bis (nieuw)**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(10 bis) "gezamenlijke bevoegde instantie": een instantie die in onderlinge overeenstemming tussen twee of meer lidstaten kan worden opgericht om de verlening van vergunningen voor grensoverschrijdende projecten te faciliteren. In dat geval kunnen de lidstaten hun bevoegde instantie machtigen een gezamenlijke instantie op te richten;

Amendement 29

**Voorstel voor een verordening
Artikel 2 – alinea 1 – punt 16 bis (nieuw)**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(16 bis) "interoperabiliteit": alle

regelgevings-, technische en operationele voorwaarden, vereisten of kenmerken van de energie-infrastructuur om veilige en ononderbroken energiestromen mogelijk te maken en het vereiste prestatieniveau binnen het Europees energienet te behalen;

Amendement 30

Voorstel voor een verordening Artikel 2 – alinea 1 – punt 16 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(16 ter) “multimodale vervoersknooppunten”: plaatsen die zijn ingericht voor de integratie en interoperabiliteit van verschillende vervoerswijzen voor zowel passagiers als goederen, waarmee wordt bijgedragen aan de verschuiving naar een multimodaal vervoerssysteem dat duurzaam en energie-efficiënt is.

Amendement 31

Voorstel voor een verordening Artikel 3 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

2. Elke groep stelt zijn eigen reglement van orde vast, met inachtneming van de bepalingen als opgenomen in bijlage III.

2. Elke groep stelt zijn eigen reglement van orde vast, met inachtneming van de bepalingen als opgenomen in bijlage III, *waarin tevens regels zijn opgenomen met betrekking tot de preventie van belangenconflicten en de toepassing van het transparantiebeginsel.*

Amendement 32

Voorstel voor een verordening Artikel 4 – lid 1 – punt c – ii bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

ii bis) het is gelegen op het grondgebied van één lidstaat, op eilanden die onvoldoende aansluiting hebben op de trans-Europese energienetwerken, en valt onder de definitie van kleinschalig verbonden systeem of geïsoleerd systeem op grond van Richtlijn 2019/944;

Amendement 33

**Voorstel voor een verordening
Artikel 4 – lid 1 – punt c – ii ter (nieuw)**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

ii ter) het ondersteunt de decarbonisatie van de vervoerssector, onder andere door de invoering van aandrijfsystemen die gebruikmaken van alternatieve schone brandstoffen, waaronder toeleveringssystemen, te ondersteunen en te zorgen voor de bijbehorende infrastructuur, rekening houdend met mogelijke synergieën met andere netwerken, met name het trans-Europees vervoersnetwerk;

Amendement 34

**Voorstel voor een verordening
Artikel 4 – lid 1 – punt c bis (nieuw)**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

c bis) het project sluit aan bij de decarbonisatiedoelstellingen van de Unie en levert in voorkomend geval een bijdrage aan de klimaat- en energiedoelstellingen van de Unie voor 2030, zoals verankerd in artikel 2, lid 11, van de verordening inzake de governance van de energie-unie en van de klimaatactie, en de doelstelling inzake

Amendement 35

Voorstel voor een verordening Artikel 4 – lid 2 – punt a

Door de Commissie voorgestelde tekst

(a) het project draagt in aanzienlijke mate bij tot de verwezenlijking van de decarbonisatiedoelstellingen van de Unie en van het derde land, en tot duurzaamheid, onder meer door de integratie van hernieuwbare energie in het netwerk en de transmissie van hernieuwbare energie naar belangrijke verbruikscentra en opslagfaciliteiten;

Amendement

(a) het project draagt in aanzienlijke mate bij tot de verwezenlijking van de decarbonisatiedoelstellingen, ***waaronder in de vervoerssector***, van de Unie en van het derde land, en tot duurzaamheid, onder meer door de integratie van hernieuwbare energie in het netwerk en de transmissie van hernieuwbare energie naar belangrijke verbruikscentra en opslagfaciliteiten, ***onder andere door een betere coördinatie op het vlak van duurzame energietechnologieën, met inbegrip van waterstof, met derde landen teneinde duurzame groei en ontwikkeling te stimuleren en de EU-normen en -regelgeving en de uitrol van nieuwe infrastructuur te bevorderen, met name tank- en oplaadnetwerken***;

Amendement 36

Voorstel voor een verordening Artikel 4 – lid 2 – punt f bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(f bis) speciale aandacht gaat uit naar de buurlanden van de Europese Unie, met name landen die momenteel de procedure voor toetreding doorlopen, met het oog op versnelling van de convergentie van de regelgeving, de toepassing van relevante regels en de uitbreiding van de infrastructuurnetwerken als middel om de externe dimensie van de Europese Green Deal uit te breiden;

Amendement 37

Voorstel voor een verordening Artikel 4 – lid 3 – punt a – i

Door de Commissie voorgestelde tekst

i) marktintegratie, **onder meer door de isolatie van ten minste één lidstaat op te heffen en** knelpunten in de energie-infrastructuur te verkleinen; mededinging en systeemflexibiliteit;

Amendement

i) marktintegratie, **door de mate van interconnectie tussen de lidstaten te vergroten**, knelpunten in de energie-infrastructuur te verkleinen **en** mededinging en systeemflexibiliteit **te vergroten**;

Amendement 38

Voorstel voor een verordening Artikel 4 – lid 3 – punt a – ii

Door de Commissie voorgestelde tekst

ii) voorzieningszekerheid, onder meer door interoperabiliteit, systeemflexibiliteit, cyberbeveiliging, geschikte verbindingen en veilige en betrouwbare exploitatie van het systeem;

Amendement

ii) voorzieningszekerheid, onder meer door interoperabiliteit, systeemflexibiliteit, cyberbeveiliging, **meer energie-efficiëntie**, geschikte verbindingen en veilige en betrouwbare exploitatie van het systeem;

Amendement 39

Voorstel voor een verordening Artikel 4 – lid 3 – punt b – iii bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

iii bis) sectorale integratie, door de verbetering van de wisselwerking tussen verschillende energiedragers of energiesectoren, bijvoorbeeld door middel van een toename van sectoroverschrijdende synergieën en de coördinatie tussen de sectoren energie, vervoer en telecommunicatie;

Amendement 40

Voorstel voor een verordening
Artikel 4 – lid 3 – punt c – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst

c) wat projecten voor het transport van koolstofdioxide betreft die vallen binnen de energie-infrastructuurcategorieën van bijlage II, punt 5: het project draagt aanzienlijk bij tot alle van de volgende specifieke criteria:

Amendement

c) wat projecten voor **de afvang, het gebruik, de opslag en** het transport van koolstofdioxide betreft die vallen binnen de energie-infrastructuurcategorieën van bijlage II, punt 5: het project draagt aanzienlijk bij tot alle van de volgende specifieke criteria:

Amendement 41

Voorstel voor een verordening
Artikel 4 – lid 3 – punt c – ii

Door de Commissie voorgestelde tekst

ii) vergroten van de veerkracht en veiligheid van het **koolstofdioxidetransport**;

Amendement

ii) vergroten van de veerkracht en veiligheid van **de afvang, het gebruik, de opslag en het transport van koolstofdioxide**;

Amendement 42

Voorstel voor een verordening
Artikel 4 – lid 3 – punt d – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst

d) wat waterstofprojecten betreft die vallen binnen de energie-infrastructuurcategorieën van bijlage II, punt 3: het project draagt aanzienlijk bij tot duurzaamheid, onder meer door de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen, de bevordering van het gebruik van hernieuwbare waterstof en de ondersteuning van variabele elektriciteitsproductie uit hernieuwbare bronnen door het bieden oplossingen voor flexibiliteit en/of opslag. Voorts draagt het project aanzienlijk bij tot ten minste een van de volgende specifieke criteria:

Amendement

d) wat **nieuwe en voor een nieuw doel ingerichte** waterstofprojecten betreft die vallen binnen de energie-infrastructuurcategorieën van bijlage II, punt 3: het project draagt aanzienlijk bij tot duurzaamheid, onder meer door de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen, de bevordering van het gebruik van hernieuwbare **en koolstofarme** waterstof en de ondersteuning van variabele elektriciteitsproductie uit hernieuwbare bronnen **en systeembrede voorzieningszekerheid** door het bieden oplossingen voor flexibiliteit en/of opslag.

Voorts draagt het project aanzienlijk bij tot ten minste een van de volgende specifieke criteria:

Amendement 43

Voorstel voor een verordening Artikel 4 – lid 3 – punt d – i

Door de Commissie voorgestelde tekst

i) marktintegratie, onder meer door bestaande of opkomende waterstofnetwerken van lidstaten met elkaar te verbinden, of door anderszins bij te dragen tot het ontstaan van een netwerk voor het transport en de opslag van waterstof dat de hele Unie bestrijkt, en door de interoperabiliteit van verbonden systemen te waarborgen;

Amendement

i) marktintegratie, onder meer door bestaande of opkomende waterstofnetwerken van lidstaten met elkaar te verbinden, of door anderszins bij te dragen tot het ontstaan van een netwerk voor het transport, **de distributie** en de opslag van waterstof **of voor de brandstoftoevoer van door waterstof aangedreven mobiliteit, of op waterstof gebaseerde synthetische brandstoffen**, dat de hele Unie bestrijkt, en door de interoperabiliteit van verbonden systemen te waarborgen;

Amendement 44

Voorstel voor een verordening Artikel 4 – lid 3 – punt e – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst

e) wat elektrolyse-installaties betreft die vallen binnen de **categorie** van bijlage II, punt 4: het project draagt aanzienlijk bij tot alle van de volgende specifieke criteria:

Amendement

e) wat elektrolyse-installaties **en power-to-x-technologieën** voor de omzetting van elektriciteit in gas betreft die vallen binnen de **categorieën** van bijlage II, punt 4: het project draagt aanzienlijk bij tot alle van de volgende specifieke criteria:

Amendement 45

Voorstel voor een verordening Artikel 4 – lid 3 – punt e – i

Door de Commissie voorgestelde tekst

i) duurzaamheid, onder meer door de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen en de bevordering van het gebruik van hernieuwbare waterstof;

Amendement

i) duurzaamheid, onder meer door de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen en de bevordering van het gebruik van hernieuwbare waterstof **of synthetische brandstoffen**;

Amendement 46

**Voorstel voor een verordening
Artikel 4 – lid 3 – punt e – iii**

Door de Commissie voorgestelde tekst

iii) vergemakkelijken van de integratie van de slimme-energiesector door verschillende energiedragers en sectoren te koppelen;

Amendement

iii) vergemakkelijken van de integratie van de slimme-energiesector door verschillende energiedragers en sectoren te koppelen, **door flexibilitiediensten zoals vraagrespons en opslag mogelijk te maken**;

Amendement 47

**Voorstel voor een verordening
Artikel 4 – lid 3 – punt f – inleidende formule**

Door de Commissie voorgestelde tekst

f) wat projecten voor slimme gasnetten betreft die vallen binnen de energie-infrastructuurcategorie van bijlage II, punt 2: het project draagt aanzienlijk bij tot duurzaamheid door de integratie van hernieuwbare en koolstofarme gassen, zoals biomethaan, of **hernieuwbare** waterstof, in de distributie- en transmissienetwerken voor gas mogelijk te maken en te vergemakkelijken met het oog op de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen. Voorts draagt het project aanzienlijk bij tot ten minste een van de volgende specifieke criteria:

Amendement

f) wat projecten voor slimme gasnetten betreft die vallen binnen de energie-infrastructuurcategorie van bijlage II, punt 2: het project draagt aanzienlijk bij tot duurzaamheid door de integratie van **tal van** hernieuwbare, koolstofvrije en koolstofarme gassen, zoals biomethaan, **synthetisch methaan** of waterstof, in de distributie- en transmissienetwerken voor gas mogelijk te maken en te vergemakkelijken, **met volledige inachtneming van de interoperabiliteit**, met het oog op de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen **en/of aanzienlijk bij te dragen tot de decarbonisatie van sectoren**

waarvoor nog geen haalbare technologische alternatieven beschikbaar zijn. Voorts draagt het project aanzienlijk bij tot ten minste een van de volgende specifieke criteria:

Amendement 48

Voorstel voor een verordening Artikel 4 – lid 3 – punt f – i

Door de Commissie voorgestelde tekst

i) netwerkveiligheid en kwaliteit van de voorziening door de efficiëntie en interoperabiliteit van gastransmissie en - distributie bij dagelijkse netwerkexploitatie te verbeteren, onder meer door het aanpakken van uitdagingen als gevolg van het injecteren van gassen van verschillende kwaliteiten door de toepassing van innovatieve technologieën en cyberbeveiliging;

Amendement

i) netwerkveiligheid en kwaliteit van de voorziening door de efficiëntie en interoperabiliteit van gastransmissie en - distributie bij dagelijkse netwerkexploitatie te verbeteren, onder meer door het aanpakken van uitdagingen als gevolg van het injecteren van gassen van verschillende kwaliteiten door de toepassing van innovatieve technologieën en cyberbeveiliging, ***door voorzieningszekerheid te waarborgen en het gebruik van hernieuwbare koolstofarme energiebronnen en aandrijfsystemen te bevorderen die verontreiniging verminderen;***

Amendement 49

Voorstel voor een verordening Artikel 4 – lid 3 – punt f – iii bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

iii bis) de invoering van nieuwe technologieën en innovatie ter bevordering van energie-efficiënte systemen en alternatieve schone brandstoffen.

Amendement 50

Voorstel voor een verordening
Artikel 4 – lid 5 – alinea 2 – punt b

Door de Commissie voorgestelde tekst

b) **de complementariteit van het project ten aanzien** van andere voorgestelde projecten;

Amendement

b) **de impact** van andere voorgestelde projecten, **die complementair kunnen zijn met andere te beoordelen projecten, of hiermee (mogelijk) concurreren**;

Amendement 51

Voorstel voor een verordening
Artikel 4 – lid 5 – alinea 2 – punt b bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

b bis) de synergieën die elk voorgesteld project creëert tussen energie-infrastructuur en de decarbonisatiedoelstellingen van de sectoren vervoer en toerisme, en mogelijke synergieën tussen voorgestelde projecten en andere netwerken, waaronder het trans-Europees vervoersnetwerk en de infrastructuur voor alternatieve brandstoffen;

Amendement 52

Voorstel voor een verordening
Artikel 5 – lid 9

Door de Commissie voorgestelde tekst

9. Projecten die niet meer op de Unielijst staan, verliezen alle aan de status van project van gemeenschappelijk belang verbonden rechten en verplichtingen die voortvloeien uit deze verordening.

Een project dat niet meer op de Unielijst staat, maar waarvoor een aanvraagdossier voor behandeling door de bevoegde instantie is aanvaard, behoudt evenwel de rechten en verplichtingen die voortvloeien uit hoofdstuk III, behalve indien het project

Amendement

9. Projecten die niet meer op de Unielijst staan, verliezen alle aan de status van project van gemeenschappelijk belang verbonden rechten en verplichtingen die voortvloeien uit deze verordening.

Een project dat niet meer op de Unielijst staat, maar waarvoor een aanvraagdossier voor behandeling door de bevoegde instantie is aanvaard, behoudt evenwel de rechten en verplichtingen die voortvloeien uit hoofdstuk III, behalve indien het project

niet meer op de lijst staat om de redenen die zijn vermeld in lid 8.

niet meer op de lijst staat om de redenen die zijn vermeld in lid 8.

Voor een project waaraan uit hoofde van Verordening (EU) nr. 347/2013 de PGB-status is toegekend, kunnen de rechten en verplichtingen worden bevestigd die voortvloeien uit hoofdstuk III, op voorwaarde dat ontbrekende grensoverschrijdende verbindingen in de interconnecties tussen de lidstaten worden aangevuld en het project bijdraagt tot de decarbonisatiedoelstellingen van de Unie, onder meer door de integratie van hernieuwbare energie.

Amendement 53

Voorstel voor een verordening Artikel 6 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Wanneer een project van gemeenschappelijk belang aanzienlijke uitvoeringsmoeilijkheden kent, **kan** de Commissie, met instemming van de betrokken lidstaten, voor een periode van maximaal één jaar, twee keer hernieuwbaar, een Europese coördinator **aanwijzen**.

Amendement

1. Wanneer een project van gemeenschappelijk belang aanzienlijke uitvoeringsmoeilijkheden **en vertragingen** kent, **wijst** de Commissie, met instemming van de betrokken lidstaten, voor een periode van maximaal één jaar, twee keer hernieuwbaar, een Europese coördinator **aan**.

Amendement 54

Voorstel voor een verordening Artikel 7 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. Om een efficiënte administratieve afhandeling van de aanvraagdossiers met betrekking tot projecten van gemeenschappelijk belang zeker te stellen, zorgen projectpromotoren en alle betrokken autoriteiten ervoor dat deze dossiers **zo snel mogelijk** worden behandeld.

Amendement

2. Om een efficiënte administratieve afhandeling van de aanvraagdossiers met betrekking tot projecten van gemeenschappelijk belang zeker te stellen, zorgen projectpromotoren en alle betrokken autoriteiten ervoor dat deze dossiers **met prioriteit** worden behandeld.

Amendement 55

Voorstel voor een verordening Artikel 7 – lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

3. Onverminderd de verplichtingen uit hoofde van het recht van de Unie, krijgen projecten van gemeenschappelijk belang, indien het nationale recht in een dergelijke status voorziet, de hoogst mogelijke nationale status en worden zij als zodanig behandeld in de vergunningverleningsprocessen, ook qua ruimtelijke ordening, voor zover het nationale recht daarin voorziet, inclusief die met betrekking tot milieubeoordelingen, op de wijze waarop in een dergelijke behandeling is voorzien in het voor het desbetreffende type energie-infrastructuur geldende nationale recht.

Amendement

3. Onverminderd de verplichtingen uit hoofde van het recht van de Unie, krijgen projecten van gemeenschappelijk belang, indien het nationale recht in een dergelijke status voorziet, de hoogst mogelijke nationale status en worden zij als zodanig behandeld in de vergunningverleningsprocessen, ook qua ruimtelijke ordening, voor zover het nationale recht daarin voorziet, inclusief die met betrekking tot milieubeoordelingen, op de wijze waarop in een dergelijke behandeling is voorzien in het voor het desbetreffende type energie-infrastructuur geldende nationale recht, **en onverminderd de volledige en coherente toepassing van de desbetreffende milieuwetgeving van de Unie.**

Amendement 56

Voorstel voor een verordening Artikel 7 – lid 8 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

Met betrekking tot de in artikel 6, lid 4, van Richtlijn 92/43/EEG en artikel 4, lid 7, van Richtlijn 2000/60/EG bedoelde milieueffecten worden projecten van gemeenschappelijk belang, op voorwaarde dat aan alle in die richtlijnen vervatte voorwaarden is voldaan, beschouwd als zijnde van openbaar belang vanuit energiebeleidsoogpunt en **kan worden** geoordeeld dat zij om dwingende redenen als van groot openbaar belang moeten worden beschouwd.

Amendement

Met betrekking tot de in artikel 6, lid 4, van Richtlijn 92/43/EEG en artikel 4, lid 7, van Richtlijn 2000/60/EG bedoelde milieueffecten worden projecten van gemeenschappelijk belang, op voorwaarde dat aan alle in die richtlijnen vervatte voorwaarden is voldaan, beschouwd als zijnde van openbaar belang vanuit energiebeleidsoogpunt en **wordt** geoordeeld dat zij om dwingende redenen als van groot openbaar belang moeten worden beschouwd.

Amendement 57

Voorstel voor een verordening Artikel 8 – lid 3 – alinea 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

De bevoegdheid van de betrokken instanties kan worden vervat in de bevoegdheid van de overeenkomstig artikel 8, lid 1, aangewezen nationale bevoegde instantie, of zij kunnen tot op zekere hoogte hun onafhankelijke bevoegdheid behouden overeenkomstig de respectieve door de lidstaat overeenkomstig dit lid gekozen vergunningsregeling om de vaststelling van het raambesluit te vergemakkelijken en in die zin samen te werken met de nationale bevoegde instantie.

Amendement

Schrappen

Amendement 58

Voorstel voor een verordening Artikel 8 – lid 5

Door de Commissie voorgestelde tekst

5. Wanneer er voor een project van gemeenschappelijk belang in twee of meer lidstaten besluiten moeten worden genomen, nemen de respectieve bevoegde instanties alle nodige maatregelen voor een efficiënte en effectieve onderlinge samenwerking en coördinatie, met inbegrip van de in artikel 10, lid 5, bedoelde maatregelen. De lidstaten ***spannen zich in om te*** komen tot gezamenlijke procedures, met name voor de beoordeling van de milieueffecten.

Amendement

5. Wanneer er voor een project van gemeenschappelijk belang in twee of meer lidstaten besluiten moeten worden genomen, nemen de respectieve bevoegde instanties alle nodige maatregelen voor een efficiënte en effectieve onderlinge samenwerking en coördinatie, met inbegrip van de in artikel 10, lid 5, bedoelde maatregelen. De lidstaten ***zien erop toe dat hun respectieve nationale bevoegde instanties*** komen tot gezamenlijke procedures, met name voor de beoordeling van de milieueffecten, ***en dat zij hun tijdsschema's op elkaar afstemmen en een gezamenlijke planning met betrekking tot de vergunningverleningsprocedure overeenkomen.***

Amendement 59

Voorstel voor een verordening Artikel 8 – lid 5 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

5 bis. *Voor grensoverschrijdende projecten van gemeenschappelijke belang kan een gezamenlijke bevoegde instantie, zoals gedefinieerd in artikel 2, lid 10 bis (nieuw), worden opgericht.*

Amendement 60

Voorstel voor een verordening Artikel 9 – lid 3 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

Binnen een indicatieve periode van drie maanden na de start van het vergunningverleningsproces overeenkomstig artikel 10, lid 1, punt a), werkt de projectpromotor een ontwerp betreffende de inspraak van het publiek uit en dient dit in bij de bevoegde instantie, overeenkomstig het in de in lid 1 bedoelde handleiding beschreven proces en conform de in bijlage VI vastgestelde richtsnoeren. De bevoegde instantie verzoekt om wijziging van dit ontwerp voor inspraak van het publiek, of aanvaardt het binnen een termijn van drie maanden na ontvangst. Daarbij houdt de bevoegde instantie rekening met elke vorm van inspraak van het publiek of raadpleging die plaatsvond vóór het begin van het vergunningverleningsproces, voor zover die inspraak of raadpleging voldeed aan de eisen van dit artikel.

Binnen een indicatieve periode van drie maanden na de start van het vergunningverleningsproces overeenkomstig artikel 10, lid 1, punt a), werkt de projectpromotor een ontwerp betreffende de inspraak van het publiek uit en dient dit in bij de bevoegde instantie, overeenkomstig het in de in lid 1 bedoelde handleiding beschreven proces en conform de in bijlage VI vastgestelde richtsnoeren. De bevoegde instantie, ***of in voorkomend geval de gezamenlijke bevoegde instantie***, verzoekt om wijziging van dit ontwerp voor inspraak van het publiek, of aanvaardt het binnen een termijn van drie maanden na ontvangst. Daarbij houdt de bevoegde instantie rekening met elke vorm van inspraak van het publiek of raadpleging die plaatsvond vóór het begin van het vergunningverleningsproces, voor zover die inspraak of raadpleging voldeed aan de eisen van dit artikel.

Amendement 61

Voorstel voor een verordening Artikel 9 – lid 3 – alinea 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

Wanneer de projectpromotor voornemens is in een goedgekeurd ontwerp ingrijpende wijzigingen aan te brengen, dient hij de bevoegde instantie daarvan in kennis te stellen. In dat geval kan de bevoegde instantie om wijzigingen verzoeken.

Amendement

Wanneer de projectpromotor voornemens is in een goedgekeurd ontwerp ingrijpende wijzigingen aan te brengen, dient hij de bevoegde instantie, **of in voorkomend geval de gezamenlijke bevoegde instantie**, daarvan in kennis te stellen. In dat geval kan de bevoegde instantie om wijzigingen verzoeken.

Amendement 62

Voorstel voor een verordening Artikel 9 – lid 7 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

De projectpromotor opent een aan de website van de Commissie en het in artikel 23 bedoelde transparantieplatform gekoppelde website met relevante informatie over het project van gemeenschappelijk belang, die voldoet aan de in bijlage VI, punt 6, gespecificeerde eisen, en actualiseert deze op gezette tijden. Commercieel gevoelige informatie wordt vertrouwelijk gehouden.

Amendement

De projectpromotor opent een aan de website van de Commissie en het in artikel 23 bedoelde transparantieplatform gekoppelde website met relevante informatie over het project van gemeenschappelijk belang, **met inbegrip van het in artikel 5, lid 1, genoemde uitvoeringsplan**, die voldoet aan de in bijlage VI, punt 6, gespecificeerde eisen, en actualiseert deze op gezette tijden. Commercieel gevoelige informatie wordt vertrouwelijk gehouden.

Amendement 63

Voorstel voor een verordening Artikel 10 – lid 5 – punt b – alinea 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

Bij grensoverschrijdende projecten waarbij twee of meer lidstaten betrokken zijn, **werken** de bevoegde instanties van de

Amendement

Bij grensoverschrijdende projecten waarbij twee of meer lidstaten betrokken zijn, **kan een gezamenlijke bevoegde instantie, zoals**

betrokken lidstaten *samen om* een gemeenschappelijk tijdschema *op te stellen*, waarbij zij hun tijdschema's op elkaar aansluiten.

gedefinieerd in artikel 2, lid 10 bis (nieuw), worden ingesteld of stellen de bevoegde instanties van de betrokken lidstaten een gemeenschappelijk tijdschema *op*, waarbij zij hun tijdschema's op elkaar aansluiten.

Amendement 64

Voorstel voor een verordening Artikel 11 – lid 1 – alinea 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

Voorafgaand aan de indiening van hun respectieve methodologieën voeren het ENTSB voor elektriciteit en het ENTSB voor gas uitvoerig overleg, waarbij ten minste ook de organisaties moeten worden betrokken die alle relevante belanghebbenden vertegenwoordigen, met inbegrip van de Europese entiteit van distributiesysteembeheerders ("EU-DSB-entiteit"), alle relevante belanghebbenden bij waterstof en, indien van toepassing, de nationale regulerende instanties en andere nationale autoriteiten.

Amendement

Voorafgaand aan de indiening van hun respectieve methodologieën voeren het ENTSB voor elektriciteit en het ENTSB voor gas uitvoerig overleg, waarbij ten minste ook de organisaties moeten worden betrokken die alle relevante belanghebbenden vertegenwoordigen, met inbegrip van de Europese entiteit van distributiesysteembeheerders ("EU-DSB-entiteit"), alle relevante belanghebbenden bij waterstof, *mobilititeit en vraagrespon*s en, indien van toepassing, de nationale regulerende instanties en andere nationale autoriteiten.

Amendement 65

Voorstel voor een verordening Artikel 11 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. Binnen een termijn van drie maanden na de ontvangst van de methodologieën, samen met de tijdens het overleg ontvangen input en een verslag over de wijze waarop daarmee rekening werd gehouden, brengt het Agentschap bij het ENTSB voor elektriciteit, het ENTSB voor gas, de lidstaten en de Commissie advies uit en maakt dit bekend op de website van het Agentschap.

Amendement

2. Binnen een termijn van drie maanden na de ontvangst van de methodologieën, samen met de tijdens het overleg ontvangen input en een verslag over de wijze waarop daarmee rekening werd gehouden, brengt het Agentschap bij het ENTSB voor elektriciteit, het ENTSB voor gas, de lidstaten en de Commissie advies uit *waarmee terdege rekening wordt gehouden* en maakt dit bekend op de

Amendement 66

Voorstel voor een verordening Artikel 11 – lid 10

Door de Commissie voorgestelde tekst

10. Om de drie jaar stelt het Agentschap een reeks indicatoren met bijbehorende referentiewaarden vast ter vergelijking van de investeringskosten per eenheid voor vergelijkbare projecten van de infrastructuurcategorieën die zijn vermeld in bijlage II, punten 1 en 3, en maakt het deze openbaar toegankelijk. Deze referentiewaarden kunnen door het ENTSB voor elektriciteit en het ENTSB voor gas worden gebruikt voor de kosten-batenanalyses die worden opgemaakt voor de daaropvolgende Uniebrede tienjarige netwerkontwikkelingsplannen. De eerste reeks indicatoren wordt uiterlijk op [1 november 2022] gepubliceerd.

Amendement

10. Om de drie jaar stelt het Agentschap een reeks indicatoren met bijbehorende referentiewaarden vast ter vergelijking van de investeringskosten per eenheid voor vergelijkbare projecten van de infrastructuurcategorieën ***en in voorkomend geval mogelijke alternatieven, zoals maatregelen inzake flexibiliteit of projecten op het gebied van sectorkoppeling***, die zijn vermeld in bijlage II, punten 1 en 3, en maakt het deze openbaar toegankelijk. Deze referentiewaarden kunnen door het ENTSB voor elektriciteit en het ENTSB voor gas worden gebruikt voor de kosten-batenanalyses die worden opgemaakt voor de daaropvolgende Uniebrede tienjarige netwerkontwikkelingsplannen. De eerste reeks indicatoren wordt uiterlijk op [1 november 2022] gepubliceerd.

Amendement 67

Voorstel voor een verordening Artikel 11 – lid 11

Door de Commissie voorgestelde tekst

11. Uiterlijk op [31 december 2023] dienen het ENTSB voor elektriciteit en het ENTSB voor gas gezamenlijk bij de Commissie en het Agentschap een consistent en onderling samenhangend energiemarkt- en energienetwerkmodel in, dat zowel betrekking heeft op elektriciteitsgas- en waterstoftransmissie-infrastructuur als op opslag- en lng-faciliteiten en

Amendement

11. Uiterlijk op [31 december 2023] dienen het ENTSB voor elektriciteit en het ENTSB voor gas gezamenlijk bij de Commissie en het Agentschap een consistent en onderling samenhangend energiemarkt- en energienetwerkmodel in, dat zowel betrekking heeft op elektriciteitsgas- en waterstoftransmissie-infrastructuur als op opslag-, ***warmte-*** en lng-faciliteiten

elektrolyse-installaties, en dat betrekking heeft op de prioritaire corridors en gebieden voor energie-infrastructuur en wordt uitgewerkt in overeenstemming met de in bijlage V omschreven beginselen.

en elektrolyse-installaties, en dat betrekking heeft op de prioritaire corridors en gebieden voor energie-infrastructuur en wordt uitgewerkt in overeenstemming met de in bijlage V omschreven beginselen.

Amendement 68

Voorstel voor een verordening Artikel 12 – lid 1 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

Uiterlijk op [31 juli 2022] publiceert het Agentschap, na uitvoerig overleg, waarbij de Commissie en ten minste ook de organisaties moeten worden betrokken die alle relevante belanghebbenden vertegenwoordigen, met inbegrip van het ENTSB voor elektriciteit, het ENTSB voor gas, de EU-DSB-entiteit **en** relevante belanghebbenden uit de waterstofsector, de kaderrichtsnoeren voor de door het ENTSB voor elektriciteit en het ENTSB voor gas te ontwikkelen gezamenlijke scenario's. Deze richtsnoeren worden indien nodig regelmatig bijgewerkt.

Amendement

Uiterlijk op [31 juli 2022] publiceert het Agentschap, na uitvoerig overleg, waarbij de Commissie en ten minste ook de organisaties moeten worden betrokken die alle relevante belanghebbenden vertegenwoordigen, met inbegrip van het ENTSB voor elektriciteit, het ENTSB voor gas, de EU-DSB-entiteit, relevante belanghebbenden uit de waterstofsector **en op het vlak van mobiliteit en vraagrespons**, de kaderrichtsnoeren voor de door het ENTSB voor elektriciteit en het ENTSB voor gas te ontwikkelen gezamenlijke scenario's. Deze richtsnoeren worden indien nodig regelmatig bijgewerkt.

Amendement 69

Voorstel voor een verordening Artikel 13 – lid 1 – alinea 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

Bij de beoordeling van de leemten op het gebied van infrastructuur passen het ENTSB voor elektriciteit en het ENTSB voor gas het energie-efficiëntie-eerstbeginsel toe en nemen zij met prioriteit alle relevante niet-infrastructurele oplossingen in overweging om de vastgestelde de leemten op te vullen.

Amendement

Bij de beoordeling van de leemten op het gebied van infrastructuur passen het ENTSB voor elektriciteit en het ENTSB voor gas het energie-efficiëntie-eerstbeginsel toe, **in het bijzonder met betrekking tot die leemten die doorwerken op het vermogen om de decarbonisatiedoelstellingen van de Unie te halen**, en nemen zij met prioriteit alle

relevante niet-infrastructurele oplossingen, **met inbegrip van projecten op het gebied van sectorkoppeling**, in overweging om de vastgestelde de leemten op te vullen.

Amendement 70

Voorstel voor een verordening Artikel 13 – lid 1 – alinea 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

Voorafgaand aan de indiening van hun respectieve verslagen voeren het ENTSB voor elektriciteit en het ENTSB voor gas uitvoerig overleg, waarbij ten minste ook alle belanghebbenden worden betrokken, met inbegrip van de EU-DSB-entiteit, alle relevante belanghebbenden bij waterstof en alle vertegenwoordigers van de lidstaten die deel uitmaken van de in bijlage I genoemde prioritaire corridors.

Amendement

Voorafgaand aan de indiening van hun respectieve verslagen voeren het ENTSB voor elektriciteit en het ENTSB voor gas uitvoerig overleg, waarbij ten minste ook alle belanghebbenden worden betrokken, met inbegrip van de EU-DSB-entiteit, alle relevante belanghebbenden bij waterstof, **mobiliteit en vraagrespons, het maatschappelijk middenveld** en alle vertegenwoordigers van de lidstaten die deel uitmaken van de in bijlage I genoemde prioritaire corridors.

Amendement 71

Voorstel voor een verordening Artikel 13 – lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

3. Binnen een termijn van drie maanden na de ontvangst van het ontwerpverslag over leemten op het gebied van infrastructuur, samen met de tijdens het overleg ontvangen input en een verslag over de wijze waarop daarmee rekening werd gehouden, brengt het Agentschap bij het ENTSB voor elektriciteit of het ENTSB voor gas en de Commissie advies uit.

Amendement

3. Binnen een termijn van drie maanden na de ontvangst van het ontwerpverslag over leemten op het gebied van infrastructuur, samen met de tijdens het overleg ontvangen input en een verslag over de wijze waarop daarmee rekening werd gehouden, brengt het Agentschap bij het ENTSB voor elektriciteit of het ENTSB voor gas en de Commissie advies uit **en maakt dit advies publiekelijk beschikbaar**.

Amendement 72

Voorstel voor een verordening Artikel 13 – lid 5

Door de Commissie voorgestelde tekst

5. Het ENTSB voor elektriciteit en het ENTSB voor gas passen hun verslagen over leemten op het gebied van infrastructuur aan, met **inachtneming van** het advies van het Agentschap en overeenkomstig het advies van de Commissie, **en publiceren vervolgens** de definitieve verslagen over leemten op het gebied van infrastructuur.

Amendement 73

Voorstel voor een verordening Artikel 14 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Uiterlijk op [31 juli 2022] bepalen de lidstaten, met steun van de Commissie, binnen hun specifieke prioritaire corridors voor offshore-netwerken zoals bedoeld in bijlage I, punt 2, rekening houdend met de specifieke kenmerken van en ontwikkeling in elke regio, gezamenlijk hoeveel offshore-productie van hernieuwbare energie er tegen 2050 in elk zeegebied moet worden ontwikkeld, met tussentijdse stappen in 2030 en 2040, in het licht van hun nationale energie- en klimaatplannen, het potentieel voor hernieuwbare offshore-energie van **elk zeegebied**, milieubescherming, aanpassing aan de klimaatverandering, andere vormen van gebruik van de zee en de decarbonisatiestreefcijfers van de Unie, en komen zij overeen samen te werken op dit gebied. Deze **overeenkomst** wordt schriftelijk vastgelegd voor elk zeegebied dat verbonden is met het grondgebied van de Unie.

Amendement

5. Het ENTSB voor elektriciteit en het ENTSB voor gas passen hun verslagen over leemten op het gebied van infrastructuur aan, met **voldoende aandacht voor** het advies van het Agentschap en overeenkomstig het advies van de Commissie. **Indien in** de definitieve verslagen over leemten op het gebied van infrastructuur **wordt afgeweken van de adviezen, moet dit worden gemotiveerd.**

Amendement

1. Uiterlijk op [31 juli 2022] bepalen de lidstaten, met steun van de Commissie, binnen hun specifieke prioritaire corridors voor offshore-netwerken zoals bedoeld in bijlage I, punt 2, rekening houdend met de specifieke kenmerken van en ontwikkeling in elke regio, gezamenlijk hoeveel offshore-productie van hernieuwbare energie er tegen 2050 in elk zeegebied moet worden ontwikkeld, met tussentijdse stappen in 2030 en 2040, in het licht van hun nationale energie- en klimaatplannen, het potentieel voor hernieuwbare offshore-energie van **aangewezen zeegebieden**, milieubescherming, aanpassing aan de klimaatverandering, andere vormen van gebruik van de zee en de decarbonisatiestreefcijfers van de Unie, en komen zij overeen samen te werken op dit gebied. Deze **intentieverklaring** wordt schriftelijk vastgelegd voor elk zeegebied dat verbonden is met het grondgebied van de Unie.

Amendement 74

Voorstel voor een verordening Artikel 14 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. Uiterlijk op [31 juli 2023] ontwikkelt en publiceert het ENTSB voor elektriciteit, in samenwerking met de relevante TSB's, de nationale regulerende instanties en de Commissie en overeenkomstig de in lid 1 bedoelde overeenkomst, voor elk zeegebied geïntegreerde ontwikkelingsplannen voor offshorenetwerken op basis van de doelstellingen voor 2050, met tussentijdse stappen in 2030 en 2040, in overeenstemming met de in bijlage I bedoelde prioritaire corridors voor offshorenetwerken en met inachtneming van milieubescherming en andere vormen van gebruik van de zee. Deze geïntegreerde ontwikkelingsplannen voor offshorenetwerken worden vervolgens om de drie jaar geactualiseerd.

Amendement 75

Voorstel voor een verordening Artikel 16 – lid 4 – alinea 4

Door de Commissie voorgestelde tekst

Bij de verdeling van de kosten over de grenzen heen, trachten de relevante nationale regulerende instanties in overleg met de betrokken TSB's een onderling akkoord te bereiken op basis van, maar niet beperkt tot, de in lid 3, punten a) en b), gespecificeerde informatie. Hun beoordeling **is gebaseerd op** het scenario dat wordt gebruikt bij het selectieproces voor het opstellen van de Unielijst waarin het project van gemeenschappelijk belang

Amendement

2. Uiterlijk op [31 juli 2023] ontwikkelt en publiceert het ENTSB voor elektriciteit, in samenwerking met de relevante TSB's, de nationale regulerende instanties en de Commissie en overeenkomstig de in lid 1 bedoelde overeenkomst, voor elk zeegebied geïntegreerde ontwikkelingsplannen voor offshorenetwerken op basis van de doelstellingen voor 2050, met tussentijdse stappen in 2030 en 2040, in overeenstemming met de in bijlage I bedoelde prioritaire corridors voor offshorenetwerken en met inachtneming van milieubescherming en andere vormen van gebruik van de zee. ***De geïntegreerde offshoreplannen kunnen tevens infrastructuur voor waterstof omvatten, indien dit van belang wordt geacht.*** Deze geïntegreerde ontwikkelingsplannen voor offshorenetwerken worden vervolgens om de drie jaar geactualiseerd.

Amendement

Bij de verdeling van de kosten over de grenzen heen, trachten de relevante nationale regulerende instanties in overleg met de betrokken TSB's een onderling akkoord te bereiken op basis van, maar niet beperkt tot, de in lid 3, punten a) en b), gespecificeerde informatie. Hun beoordeling **houdt rekening met** het scenario dat wordt gebruikt bij het selectieproces voor het opstellen van de Unielijst waarin het project van

is opgenomen.

gemeenschappelijk belang is opgenomen.

Amendement 76

Voorstel voor een verordening Artikel 18 – lid 4

Door de Commissie voorgestelde tekst

4. Projecten van gemeenschappelijk belang die vallen binnen de categorieën van bijlage II, punt 1, punt d), en de punten 2 en 5, komen ook in aanmerking voor financiële bijstand van de Unie in de vorm van subsidies voor werkzaamheden, wanneer de betrokken projectpromotoren duidelijk de aanzienlijke positieve externaliteiten, zoals energievoorzieningszekerheid, systeemflexibiliteit, solidariteit of innovatie, ten gevolge van de projecten en het gebrek aan commerciële levensvatbaarheid daarvan kunnen aantonen, naar blijkt uit de kosten-batenanalyse, het ondernemingsplan en uitgevoerde evaluaties, met name door potentiële investeerders en crediteuren, dan wel, waar van toepassing, door een nationale regulerende instantie.

Amendement

4. Projecten van gemeenschappelijk belang die vallen binnen de categorieën van bijlage II, punt 1, punt d), en de punten 2, **4** en 5, komen ook in aanmerking voor financiële bijstand van de Unie in de vorm van subsidies voor werkzaamheden, wanneer de betrokken projectpromotoren duidelijk de aanzienlijke positieve externaliteiten, zoals energievoorzieningszekerheid, systeemflexibiliteit, solidariteit of innovatie, ten gevolge van de projecten en het gebrek aan commerciële levensvatbaarheid daarvan kunnen aantonen, naar blijkt uit de kosten-batenanalyse, het ondernemingsplan en uitgevoerde evaluaties, met name door potentiële investeerders en crediteuren, dan wel, waar van toepassing, door een nationale regulerende instantie.

Amendement 77

Voorstel voor een verordening Artikel 20 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. De in artikel 3 bedoelde bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt aan de Commissie toegekend voor een termijn van **zeven** jaar met ingang van [1 januari 2022]. De Commissie stelt uiterlijk negen maanden voor het einde van deze termijn van **zeven jaar** een verslag op over de bevoegdheidsdelegatie. De

Amendement

2. De in artikel 3 bedoelde bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt aan de Commissie toegekend voor een termijn van **vijf** jaar met ingang van [1 januari 2022]. De Commissie stelt uiterlijk negen maanden voor het einde van deze termijn van **vijf jaar** een verslag op over de bevoegdheidsdelegatie. De

bevoegdheidsdelegatie wordt stilzwijgend met termijnen van dezelfde duur verlengd, tenzij het Europees Parlement of de Raad zich uiterlijk drie maanden voor het verstrijken van elke termijn tegen een dergelijke verlenging verzet.

bevoegdheidsdelegatie wordt stilzwijgend met termijnen van dezelfde duur verlengd, tenzij het Europees Parlement of de Raad zich uiterlijk drie maanden voor het verstrijken van elke termijn tegen een dergelijke verlenging verzet.

Amendement 78

Voorstel voor een verordening Artikel 21 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is artikel 4 van Verordening (EU) nr. 182/2011 van toepassing.

Amendement

2. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is artikel 5 van Verordening (EU) nr. 182/2011 van toepassing.

Amendement 79

Voorstel voor een verordening Artikel 22 – alinea 1 – punt e

Door de Commissie voorgestelde tekst

e) wat de elektriciteits- en waterstofsector betreft, de ontwikkeling van het interconnectieniveau tussen de lidstaten, de daarmee verband houdende ontwikkeling van de energieprijzen, alsook het aantal keren dat het netwerksysteem heeft gefaald, de redenen daarvan en de desbetreffende economische kosten;

Amendement

e) wat de elektriciteits- en waterstofsector betreft, de ontwikkeling van het interconnectieniveau tussen de lidstaten, de daarmee verband houdende ontwikkeling van de energieprijzen, alsook het aantal keren dat het netwerksysteem heeft gefaald, de redenen daarvan en de desbetreffende economische kosten, **alsook de bijdrage aan de flexibiliteit, de integratie van de energiesystemen en sectorkoppeling;**

Amendement 80

Voorstel voor een verordening Artikel 22 – punt d bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

d bis) de voortgang die is geboekt in de zin van een positief effect op de biodiversiteit

en het beginsel “geen schade berokkenen”;

Amendement 81

Voorstel voor een verordening Artikel 23 – alinea 1 – punt c

Door de Commissie voorgestelde tekst

c) de voornaamste verwachte voordelen en de kosten van de projecten, met uitzondering van alle commercieel gevoelige informatie;

Amendement

c) de voornaamste verwachte voordelen, ***in het bijzonder met betrekking tot de vermindering van broeikasgasemissies***, en de kosten van de projecten, met uitzondering van alle commercieel gevoelige informatie;

Amendement 82

Voorstel voor een verordening Bijlage I – deel 3 – punt 8 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

(8) Waterstofinterconnecties in West-Europa (“HI-West”):
waterstofinfrastructuur die de opkomst mogelijk maakt van een geïntegreerde waterstofhoofdketen die de landen in de regio met elkaar verbindt en tegemoetkomt aan hun specifieke behoeften op het gebied van infrastructuur voor waterstof, ter ondersteuning van de totstandkoming van een EU-netwerk voor waterstofvervoer.

Amendement

(8) Waterstofinterconnecties in West-Europa (“HI-West”):
waterstofinfrastructuur, ***waaronder voor een nieuw doel ingerichte infrastructuur***, die de opkomst mogelijk maakt van een geïntegreerde waterstofhoofdketen die de landen in de regio met elkaar verbindt en tegemoetkomt aan hun specifieke behoeften op het gebied van infrastructuur voor waterstof, ter ondersteuning van de totstandkoming van een EU-netwerk voor waterstofvervoer, ***waaronder de verbinding van productiegebieden voor hernieuwbare energie met elektrolytische cellen en vervolgens met productiecentra voor synthetische brandstoffen, en die het verbruik door eindgebruikers in alle sectoren mogelijk maakt.***

Amendement 83

Voorstel voor een verordening
Bijlage I – deel 3 – punt 9 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

(9) Waterstofinterconnecties in middenoostelijk en zuidoostelijk Europa (“HI-East”): waterstofinfrastructuur die de opkomst mogelijk maakt van een geïntegreerde waterstofhoofdketen die de landen in de regio met elkaar verbindt en tegemoetkomt aan hun specifieke behoeften op het gebied van infrastructuur voor waterstof, ter ondersteuning van de totstandkoming van een EU-netwerk voor waterstofvervoer.

Amendement

(9) Waterstofinterconnecties in middenoostelijk en zuidoostelijk Europa (“HI-East”): waterstofinfrastructuur, ***waaronder voor een nieuw doel ingerichte infrastructuur***, die de opkomst mogelijk maakt van een geïntegreerde waterstofhoofdketen die de landen in de regio met elkaar verbindt en tegemoetkomt aan hun specifieke behoeften op het gebied van infrastructuur voor waterstof, ter ondersteuning van de totstandkoming van een EU-netwerk voor waterstofvervoer, ***waaronder de verbinding van productiegebieden voor hernieuwbare energie met elektrolytische cellen en vervolgens met productiecentra voor synthetische brandstoffen of vervoersknooppunten, en die het verbruik door eindgebruikers in alle sectoren mogelijk maakt.***

Amendement 84

Voorstel voor een verordening
Bijlage I – deel 3 – punt 10 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

(10) Interconnectieplan voor de energiemarkt in het Oostzeegebied voor waterstof (“BEMIP Hydrogen”): waterstofinfrastructuur die de opkomst mogelijk maakt van een geïntegreerde waterstofhoofdketen die de landen in de regio met elkaar verbindt en tegemoetkomt aan hun specifieke behoeften op het gebied van infrastructuur voor waterstof, ter ondersteuning van de totstandkoming van een EU-netwerk voor waterstofvervoer.

Amendement

(10) Interconnectieplan voor de energiemarkt in het Oostzeegebied voor waterstof (“BEMIP Hydrogen”): waterstofinfrastructuur, ***waaronder voor een nieuw doel ingerichte infrastructuur***, die de opkomst mogelijk maakt van een geïntegreerde waterstofhoofdketen die de landen in de regio met elkaar verbindt en tegemoetkomt aan hun specifieke behoeften op het gebied van infrastructuur voor waterstof, ter ondersteuning van de totstandkoming van een EU-netwerk voor waterstofvervoer, ***waaronder de verbinding van productiegebieden voor hernieuwbare energie met elektrolytische***

cellen en vervolgens met productiecentra voor synthetische brandstoffen, en die het verbruik door eindgebruikers in alle sectoren mogelijk maakt.

Amendement 85

Voorstel voor een verordening Bijlage I – deel 4 – punt 11 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

(11) Uitrol van slimme elektriciteitsnetwerken: invoering van technologieën voor slimme netwerken in het geheel van de Unie teneinde het gedrag en de acties van alle met het netwerk verbonden gebruikers op efficiënte wijze te integreren, met name de opwekking van grote hoeveelheden elektriciteit uit hernieuwbare of gedecentraliseerde energiebronnen en vraagrespons van klanten.

Amendement

(11) Uitrol van slimme elektriciteitsnetwerken: invoering van technologieën voor slimme netwerken in het geheel van de Unie teneinde het gedrag en de acties van alle met het netwerk verbonden gebruikers op efficiënte wijze te integreren, met name de opwekking van grote hoeveelheden elektriciteit uit hernieuwbare of gedecentraliseerde energiebronnen, **energieopslag- en omzettingsfaciliteiten**, en vraagrespons van klanten.

Amendement 86

Voorstel voor een verordening Bijlage I – deel 4 – punt 11 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(11 bis) Power-to-x-technologieën: het ondersteunen van de uitrol van toepassingen om broeikasgasreductie mogelijk te maken en bij te dragen tot een veilige, efficiënte en betrouwbare werking van het systeem en slimme-energiesysteemintegratie.

Betrokken lidstaten: de in deel 3 genoemde lidstaten.

Amendement 87

Voorstel voor een verordening
Bijlage I – deel 4 – punt 12 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

(12) Grensoverschrijdend koolstofdioxidenetwerk: ontwikkeling van infrastructuur voor het transport van koolstofdioxide tussen lidstaten onderling en met naburige derde landen met het oog op de tenuitvoerlegging van koolstofdioxideafvang en -opslag.

Amendement

(12) Grensoverschrijdend koolstofdioxidenetwerk: ontwikkeling van een infrastructuur voor **de afvang, het gebruik, de opslag en** het transport van kooldioxide tussen lidstaten onderling en met naburige derde landen met het oog op de tenuitvoerlegging van kooldioxideafvang en -opslag **of -gebruik**.

Amendement 88

Voorstel voor een verordening
Bijlage I – deel 4 – punt 13 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

(13) Slimme gasnetten: Invoering van technologieën voor slimme netwerken in het geheel van de Unie om op efficiënte wijze een veelvoud aan hernieuwbare en koolstofarme gasbronnen in het gasnet te integreren, de toepassing van innovatieve oplossingen voor netwerkbeheer te ondersteunen en de integratie van de slimme-energiesector en de vraagresponste te vergemakkelijken.

Amendement

(13) Slimme gasnetten: Invoering van technologieën voor slimme netwerken in het geheel van de Unie om op efficiënte wijze een veelvoud aan hernieuwbare en koolstofarme gasbronnen in het gasnet te integreren, de toepassing van innovatieve oplossingen voor netwerkbeheer te ondersteunen en de integratie van de slimme-energiesector en de vraagresponste te vergemakkelijken, **en die aanzienlijk bijdragen tot de decarbonisatie van sectoren waarvoor nog geen haalbare technologische alternatieven beschikbaar zijn en synergieën met TEN-T creëren, waarbij rekening wordt gehouden met de grensoverschrijdende dimensie van de zeevaart, de binnenvaart en havens.**

Amendement 89

Voorstel voor een verordening
Bijlage I – deel 4 – punt 13 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(13 bis) Grensoverschrijdende geïntegreerde energie- en vervoersnetwerken: waterstofinterconnecties die verlopen via het bestaande Europese vervoersnetwerk en die langs die corridor energie-infrastructuur koppelen aan transportinfrastructuur (voor alternatieve brandstoffen) met als doel het koolstofvrij maken van de vervoersstromen.

Betrokken lidstaten: alle.

Amendement 90

**Voorstel voor een verordening
Bijlage I – deel 4 – punt 13 ter (nieuw)**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(13 ter) Integratie van kleinschalig verbonden systemen of geïsoleerde systemen en eilanden, met inbegrip van ultraperifere regio's: ontwikkeling van infrastructuur voor elektriciteitstransmissie en -opslag (zoals genoemd in artikel 4, lid 3, punt a)) om bij te dragen tot een betere interconnectie van eilanden en tot een efficiëntere integratie van hernieuwbare energie en de algehele integratie van de energiesystemen.

Betrokken lidstaten: alle.

Amendement 91

**Voorstel voor een verordening
Bijlage II – alinea 1 – punt 1 – b**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

b) elektriciteitsopslagfaciliteiten gebruikt voor de permanente of tijdelijke opslag van elektriciteit in boven- of

b) elektriciteitsopslagfaciliteiten gebruikt voor de permanente of tijdelijke opslag van elektriciteit in boven- of

ondergrondse infrastructuur of geologische locaties, mits zij direct zijn verbonden met hoogspanningstransmissielijnen ontworpen voor een spanning van 110 kV of meer;

ondergrondse infrastructuur of geologische locaties, mits zij direct zijn verbonden met hoogspanningstransmissielijnen ontworpen voor een spanning van 110 kV of meer *of rechtstreeks verbonden zijn met vervoersknooppunten of andere relevante infrastructuur van energiesystemen*;

Amendement 92

Voorstel voor een verordening Bijlage II – alinea 1 – punt 1 – b bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

b bis) oplaadinfrastructuur voor elektrische voertuigen op het hele grondgebied, ook in moeilijk toegankelijke zones, zoals eilanden, ultraperifere gebieden en onbevolkte gebieden.

Amendement 93

Voorstel voor een verordening Bijlage II – alinea 1 – punt 1 – e bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

e bis) telematicatoepassingen die gericht zijn op de integratie van vervoers- en mobiliteitsoplossingen in het elektriciteitsnet, waaronder het opladen van voertuigen, energieopslag en vraagbeheersing;

Amendement 94

Voorstel voor een verordening Bijlage II – alinea 1 – punt 2 – a

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

a) elk van de volgende uitrusting of installaties om de integratie van

a) elk van de volgende uitrusting of installaties om de integratie van

hernieuwbare en koolstofarme gassen (**met inbegrip van** biomethaan **of** waterstof) in het netwerk mogelijk te maken en te vergemakkelijken: digitale systemen en componenten die ICT integreren, toezichtssystemen en sensortechnologieën om interactieve en intelligente monitoring, meting, kwaliteitscontrole en beheer van gasproductie, -transport, -distributie en -verbruik binnen een gasnet mogelijk te maken. Bovendien kunnen dergelijke projecten ook uitrusting omvatten om bidirectionele stromen vanaf het distributieniveau naar het transmissieniveau en daarmee verband houdende noodzakelijke upgrades van het bestaande netwerk mogelijk te maken.

hernieuwbare en koolstofarme gassen (**zoals** biomethaan **en** waterstof) in het netwerk mogelijk te maken en te vergemakkelijken: digitale systemen en componenten die ICT integreren, toezichtssystemen en sensortechnologieën om interactieve en intelligente **integratie**, monitoring, meting, kwaliteitscontrole en beheer van gasproductie, -vervoer, -distributie, **-opslag** en -verbruik binnen een gasnet mogelijk te maken. Bovendien kunnen dergelijke projecten ook uitrusting omvatten om bidirectionele stromen vanaf het distributieniveau naar het transmissieniveau en daarmee verband houdende noodzakelijke upgrades van het bestaande netwerk mogelijk te maken, **evenals daarmee verband houdende nieuwe aansluitingen op het net en voor een nieuw doel ingerichte infrastructuur.**

Amendement 95

Voorstel voor een verordening Bijlage II – alinea 1 – punt 2 – a bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

a bis) uitrusting of installatie die erop gericht is sectoren waarvoor nog geen haalbare technologische alternatieven beschikbaar zijn, zoals de zeevaart, de luchtvaart en vracht- en langeafstandsvervoer, sneller koolstofvrij te maken.

Amendement 96

Voorstel voor een verordening Bijlage II – alinea 1 – punt 3 – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(3) Waterstof:

(3) Waterstof, **waaronder hernieuwbare en koolstofarme waterstof.**

Amendement 97

Voorstel voor een verordening Bijlage II – alinea 1 – punt 3 – a

Door de Commissie voorgestelde tekst

a) **transmissiepijpleidingen** voor het transport van waterstof, **waardoor meerdere** netwerkgebruikers op transparante en niet-discriminerende wijze toegang **hebben**, die grotendeels bestaan uit hogedrukpijpleidingen, exclusief pijpleidingen voor de lokale distributie van waterstof;

Amendement

a) **transmissie- en distributiepijpleidingen** voor het transport van waterstof, **die erop gericht zijn om alle** netwerkgebruikers op transparante en niet-discriminerende wijze toegang **te verschaffen**, die grotendeels bestaan uit hogedrukpijpleidingen, exclusief pijpleidingen voor de lokale distributie van waterstof;

Amendement 98

Voorstel voor een verordening Bijlage II – alinea 1 – punt 3 – d

Door de Commissie voorgestelde tekst

d) alle uitrusting of installaties die van essentieel belang zijn voor een veilige, betrouwbare en efficiënte exploitatie van het waterstofnet of om een bidirectionele capaciteit mogelijk te maken, met inbegrip van compressorstations.

Amendement

d) alle uitrusting of installaties, **waaronder nieuwe of voor een nieuw doel ingerichte infrastructuur**, die van essentieel belang zijn voor een veilige, betrouwbare en efficiënte exploitatie van het waterstofnet of om een bidirectionele capaciteit mogelijk te maken, met inbegrip van compressorstations;

Amendement 99

Voorstel voor een verordening Bijlage II – alinea 1 – punt 3 – d bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

d bis) infrastructuur voor waterstof bij multimodale vervoersknooppunten of om faciliteiten voor elektrolytische cellen te verbinden met productiefaciliteiten voor synthetische brandstoffen;

Amendement 100

Voorstel voor een verordening Bijlage II – alinea 1 – punt 3 – d ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

d ter) uitrusting of installatie voor de levering van waterstof voor mobiliteitsoplossingen op waterstof, met name binnen het TEN-T-kernnetwerk en rekening houdend met telematicatoepassingen voor de integratie van vervoers- en mobiliteitsoplossingen in het waterstofnet.

Amendement 101

Voorstel voor een verordening Bijlage II – alinea 1 – punt 3 – d – alinea 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

Elk van de in de punten a), b), c) **en** d) opgesomde activa kunnen nieuw gebouwde activa zijn of activa die zijn omgezet vanuit **voor waterstof bestemde** aardgas, of een combinatie van beide.

Elk van de in de punten a), b), c), d), **d bis) en d ter)**, opgesomde activa kunnen nieuw gebouwde activa zijn of activa die **voor waterstof geschikt** zijn omgezet **of voor een nieuw doel zijn ingericht** vanuit aardgas, of een combinatie van beide.

Amendement 102

Voorstel voor een verordening Bijlage II – alinea 1 – punt 4 – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(4) Voorzieningen voor elektrolytische cellen:

(4) Voorzieningen voor elektrolytische cellen **en power-to-x-voorzieningen**:

Amendement 103

Voorstel voor een verordening Bijlage II – alinea 1 – punt 4 – a

Door de Commissie voorgestelde tekst

a) elektrolytische cellen die: De gekwantificeerde broeikasgasemissiereducties gedurende de levenscyclus worden geverifieerd in overeenstemming met artikel 30 van Richtlijn (EU) 2018/2001, indien van toepassing, of door een onafhankelijke derde, en (iii) hebben ook een netwerkgerelateerde functie;

⁶⁰ PB L 328 van 21.12.2018, blz. 82.

Amendement 104

Voorstel voor een verordening Bijlage II – alinea 1 – punt 4 – a bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

a) elektrolytische cellen die: i) een capaciteit hebben van ten minste **60 MW**; **ii) een capaciteit hebben van ten minste 30 MW bij innovatieve midstream-waardeketens (bijv. maritieme routes via vloeibare organische waterstofdragers, vloeibare waterstof of ammoniak)**, (ii) de productie voldoet aan de vereiste voor een broeikasgasemissiereductie gedurende de hele levenscyclus van 70 % ten opzichte van een vergelijkbare fossiele brandstof van 94 g CO₂e/MJ zoals uiteengezet in artikel 25, lid 2, en bijlage V bij Richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad.¹ De broeikasgasemissiereducties gedurende de levenscyclus worden berekend met behulp van de in artikel 28, lid 5, van Richtlijn (EU) 2018/2001 bedoelde methodologie of, als alternatief, met ISO 14067 of ISO 14064-1. De gekwantificeerde broeikasgasemissiereducties gedurende de levenscyclus worden geverifieerd in overeenstemming met artikel 30 van Richtlijn (EU) 2018/2001, indien van toepassing, of door een onafhankelijke derde, en (iii) hebben ook een netwerkgerelateerde functie;

⁶⁰ PB L 328 van 21.12.2018, blz. 82.

Amendement

a bis) power-to-x-voorzieningen anders dan waterstof die: De broeikasgasemissiereducties gedurende de levenscyclus worden berekend met behulp van de in artikel 28, lid 5, van Richtlijn (EU) 2018/2001 bedoelde methodologie

of, als alternatief, met ISO 14067 of ISO 14064-1. De gekwantificeerde broeikasgasemissiereducties gedurende de levenscyclus worden geverifieerd in overeenstemming met artikel 30 van Richtlijn (EU) 2018/2001, indien van toepassing, of door een onafhankelijke derde, en (iii) hebben ook een netwerkgerelateerde functie;

Amendement 105

Voorstel voor een verordening Bijlage II – alinea 1 – punt 4 – b

Door de Commissie voorgestelde tekst

b) aanverwante uitrusting.

Amendement

b) aanverwante uitrusting, **waaronder aansluitingen op transmissie- en distributienetten.**

Amendement 106

Voorstel voor een verordening Bijlage II – alinea 1 – punt 5 – a

Door de Commissie voorgestelde tekst

a) specifieke **pijpleidingen, die niet tot het upstream-pijpleidingsnetwerk behoren**, gebruikt voor het transport van koolstofdioxide uit **meer dan één bron, d.w.z. industriële installaties (inclusief elektriciteitscentrales)** die koolstofdioxidegas produceren ten gevolge van verbranding of andere chemische reacties waarbij verbindingen betrokken zijn die koolstof van al dan niet fossiele aard bevatten, met het oog op de permanente geologische opslag van die koolstofdioxide overeenkomstig Richtlijn 2009/31/EG van het Europees Parlement en de Raad⁶¹;

⁶¹ PB L 140 van 5.6.2009, blz. 114.

Amendement

a) specifieke **infrastructuur en uitrusting (waaronder schepen en vrachtwagens)**, gebruikt voor **de afvang en** het transport van koolstofdioxide uit **bronnen** die koolstofdioxidegas produceren ten gevolge van verbranding of andere chemische reacties waarbij verbindingen betrokken zijn die koolstof van al dan niet fossiele aard bevatten, met het oog op de permanente geologische opslag van die koolstofdioxide overeenkomstig Richtlijn 2009/31/EG van het Europees Parlement en de Raad⁶¹ **of bestemd voor de afvang en het gebruik van koolstofdioxide;**

⁶¹ PB L 140 van 5.6.2009, blz. 114.

Amendement 107

Voorstel voor een verordening Bijlage II – alinea 1 – punt 5 – b

Door de Commissie voorgestelde tekst

b) faciliteiten voor het vloeibaar maken en voor de **bufferopslag** van koolstofdioxide **met het oog op het verdere transport ervan. Dit omvat niet de infrastructuur binnen een geologische formatie die wordt gebruikt voor de** permanente geologische opslag van koolstofdioxide overeenkomstig Richtlijn 2009/31/EG **en de daarmee verband houdende injectiefaciliteiten en andere faciliteiten aan de oppervlakte;**

Amendement

b) faciliteiten voor het vloeibaar maken en voor de **opslag** van koolstofdioxide **ten behoeve van de** permanente geologische opslag van koolstofdioxide overeenkomstig Richtlijn 2009/31/EG **van het Europees Parlement en de Raad;**

Amendement 108

Voorstel voor een verordening Bijlage III – deel 2 – punt 6

Door de Commissie voorgestelde tekst

(6) Voorgestelde projecten voor het transport van koolstofdioxide die vallen binnen de categorieën van bijlage II, punt 5, worden ingediend als onderdeel van een door ten minste twee lidstaten uitgewerkt plan voor de ontwikkeling van grensoverschrijdend transport en grensoverschrijdende opslag van koolstofdioxide, bij de Commissie in te dienen door de betrokken lidstaten of door die lidstaten aangewezen entiteiten.

Amendement

(6) Voorgestelde projecten voor **de afvang, het gebruik, de opslag en het** transport van koolstofdioxide die vallen binnen de categorieën van bijlage II, punt 5, worden ingediend als onderdeel van een door ten minste twee lidstaten uitgewerkt plan voor de ontwikkeling van grensoverschrijdend transport en grensoverschrijdende opslag van koolstofdioxide, bij de Commissie in te dienen door de betrokken lidstaten of door die lidstaten aangewezen entiteiten.

Amendement 109

Voorstel voor een verordening Bijlage IV – punt 1 – a

Door de Commissie voorgestelde tekst

a) bij elektriciteitstransmissie: het project versterkt de transmissiecapaciteit van het netwerk, dan wel de voor commerciële stromen beschikbare capaciteit, aan de grens van die lidstaat met één of meer andere lidstaten — waardoor deze grensoverschrijdende nettransmissiecapaciteit aan de grens van die lidstaat met één of meer andere lidstaten wordt verhoogd — met minimaal 500 megawatt ten opzichte van de situatie zonder uitvoering van het project;

Amendement 110

**Voorstel voor een verordening
Bijlage IV – punt 1 – b**

Door de Commissie voorgestelde tekst

b) bij elektriciteitsopslag: het project voorziet in een geïnstalleerde capaciteit van minimaal 225 megawatt en heeft een opslagcapaciteit die een jaarlijkse elektriciteitsopwekking van ten minste 250 gigawattuur/jaar mogelijk maakt;

Amendement 111

**Voorstel voor een verordening
Bijlage IV – punt 1 – d**

Door de Commissie voorgestelde tekst

d) bij waterstoftransmissie: het project zorgt voor de transmissie van waterstof over de grenzen van de betrokken lidstaten heen, of verhoogt het de bestaande grensoverschrijdende waterstoftransportcapaciteit op een grens tussen twee lidstaten met ten minste 10 %

Amendement

a) bij elektriciteitstransmissie: het project versterkt de transmissiecapaciteit van het netwerk, dan wel de voor commerciële stromen beschikbare capaciteit, **of versterkt de netwerkstabiliteit**, aan de grens van die lidstaat met één of meer andere lidstaten – waardoor deze grensoverschrijdende nettransmissiecapaciteit aan de grens van die lidstaat met één of meer andere lidstaten wordt verhoogd – met minimaal 500 megawatt ten opzichte van de situatie zonder uitvoering van het project;

Amendement

b) bij elektriciteitsopslag: het project voorziet in een geïnstalleerde capaciteit van minimaal 225 megawatt en heeft een opslagcapaciteit **en een laadsnelheid** die een jaarlijkse elektriciteitsopwekking van ten minste 250 gigawattuur/jaar mogelijk maakt;

Amendement

d) bij waterstoftransmissie: het project zorgt voor de transmissie van waterstof over de grenzen van de betrokken lidstaten heen, of verhoogt het de bestaande grensoverschrijdende waterstoftransportcapaciteit op een grens tussen twee lidstaten met ten minste 10 %

ten opzichte van de situatie vóór de uitvoering van het project, en het project toont voldoende aan dat het een essentieel onderdeel is van een gepland grensoverschrijdend waterstofnetwerk en levert voldoende bewijs van bestaande plannen en samenwerking met buurlanden en netwerkbeheerders;

ten opzichte van de situatie vóór de uitvoering van het project, en het project toont voldoende aan dat het een essentieel onderdeel is van een gepland grensoverschrijdend waterstofnetwerk **dat bijvoorbeeld industriële clusters, multimodale vervoersknooppunten of opslagfaciliteiten bedient**, en levert voldoende bewijs van bestaande plannen en samenwerking met buurlanden en netwerkbeheerders;

Amendement 112

Voorstel voor een verordening Bijlage IV – punt 1 – e

Door de Commissie voorgestelde tekst

e) bij waterstofopslag- of waterstofontvangstvoorzieningen als bedoeld in punt 3 van bijlage II: het project heeft tot doel om op directe of indirecte wijze ten minste twee lidstaten van gas te voorzien;

Amendement

e) bij waterstofopslag- of waterstofontvangstvoorzieningen als bedoeld in punt 3 van bijlage II: het project heeft tot doel om op directe of indirecte wijze, **door voordelen op het vlak van voorzieningszekerheid te bieden**, ten minste twee lidstaten van gas te voorzien;

Amendement 113

Voorstel voor een verordening Bijlage IV – punt 1 – f

Door de Commissie voorgestelde tekst

f) bij elektrolytische cellen: het project levert een geïnstalleerde capaciteit van **ten minste 100 MW** en komt ten minste twee lidstaten op directe of indirecte wijze ten goede;

Amendement

f) bij elektrolytische cellen: het project levert een geïnstalleerde capaciteit van **60 MW** en komt ten minste twee lidstaten op directe of indirecte wijze ten goede; **bij innovatieve midstream-waardeketen: het project levert een geïnstalleerde capaciteit van ten minste 30 MW en komt ten minste twee lidstaten op directe of indirecte wijze ten goede. Het project kan deze capaciteit bereiken door middel van diverse fasen en/of projecten;**

Amendement 114

Voorstel voor een verordening Bijlage IV – punt 1 – f bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

f bis) bij power-to-x-technologieën: het project levert een geïnstalleerde capaciteit van ten minste 100 MW en komt ten minste twee lidstaten op directe of indirecte wijze ten goede;

Amendement 115

Voorstel voor een verordening Bijlage IV – punt 2 – h

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

h) bij projecten van wederzijds belang die vallen binnen de categorie van bijlage II, punt 1, punten a) en e): het project versterkt de transmissiecapaciteit van het netwerk, dan wel de voor commerciële stromen beschikbare capaciteit, aan de grens van die lidstaat met één of meer derdelandsgebieden en levert volgens de specifieke criteria van artikel 4, lid 3, aanzienlijke voordelen op voor ten minste twee lidstaten. De berekening van de voordelen voor de lidstaten wordt uitgevoerd en gepubliceerd door het ENTSB voor elektriciteit in het kader van een Uniebreed tienjarig netwerkontwikkelingsplan;

h) bij projecten van wederzijds belang die vallen binnen de categorie van bijlage II, punt 1, punten a) en e): het project versterkt de transmissiecapaciteit van het netwerk of de voor commerciële stromen beschikbare capaciteit, ***of het vergroot de netwerkstabiliteit***, aan de grens van die lidstaat met één of meer derdelandsgebieden en levert volgens de specifieke criteria van artikel 4, lid 3, aanzienlijke voordelen op voor ten minste twee lidstaten. De berekening van de voordelen voor de lidstaten wordt uitgevoerd en gepubliceerd door het ENTSB voor elektriciteit in het kader van een Uniebreed tienjarig netwerkontwikkelingsplan;

Amendement 116

Voorstel voor een verordening Bijlage IV – punt 2 – i

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

i) bij projecten van wederzijds belang

i) bij projecten van wederzijds belang

die vallen binnen de categorie van bijlage II, punt 5: het project kan worden gebruikt voor het transport van koolstofdioxide van menselijke oorsprong door ten minste twee lidstaten en een derde land.

die vallen binnen de categorie van bijlage II, punt 5: het project kan worden gebruikt voor **de afvang, het gebruik, de opslag en** het transport van koolstofdioxide van menselijke oorsprong door ten minste twee lidstaten en een derde land.

Amendement 117

Voorstel voor een verordening Bijlage IV – punt 3 – c

Door de Commissie voorgestelde tekst

c) de voorzieningszekerheid, de interoperabiliteit en de veilige uitbating van het systeem worden afgewogen in lijn met de in het laatste beschikbare Uniebrede tienjarige netwerkontwikkelingsplan voor elektriciteit gemaakte analyse, met name door evaluatie van de effecten van het project op de Loss-of-Load-Expectation (de probabilmiteit dat niet aan de vraag kan worden voldaan) voor het analysegebied als gedefinieerd in bijlage V in termen van adequaatheid van opwekking en transmissie voor een reeks karakteristieke belastingperiodes, rekening houdend met de verwachte wijzigingen op het gebied van klimaatgerelateerde extreme weersomstandigheden en het effect daarvan op de veerkracht van de infrastructuur. Voor zover van toepassing dient ook de impact van het project in termen van onafhankelijkheid en betrouwbaarheid van systeembeheer en dienstverlening te worden gemeten.

Amendement

c) de voorzieningszekerheid, de interoperabiliteit en de veilige uitbating van het systeem worden afgewogen in lijn met de in het laatste beschikbare Uniebrede tienjarige netwerkontwikkelingsplan voor elektriciteit gemaakte analyse, met name door evaluatie van de effecten van het project op de Loss-of-Load-Expectation (de probabilmiteit dat niet aan de vraag kan worden voldaan) voor het analysegebied als gedefinieerd in bijlage V in termen van adequaatheid van opwekking en transmissie voor een reeks karakteristieke belastingperiodes, rekening houdend met de verwachte wijzigingen op het gebied van klimaatgerelateerde extreme weersomstandigheden en het effect daarvan op de veerkracht van de infrastructuur **en de verwachte toename van de stroomvraag uit de vervoerssector, met name voor elektrische voertuigen op snelwegen en in stedelijke gebieden.** Voor zover van toepassing dient ook de impact van het project in termen van onafhankelijkheid en betrouwbaarheid van systeembeheer en dienstverlening te worden gemeten.

Amendement 118

Voorstel voor een verordening Bijlage IV – punt 5 – a

Door de Commissie voorgestelde tekst

a) De duurzaamheid wordt gemeten als de bijdrage van een project aan: de vermindering van broeikasgasemissies met verschillende eindtoepassingen, zoals industrie of transport; flexibiliteit en seizoensgebonden opslagmogelijkheden voor de opwekking van elektriciteit uit hernieuwbare energie; of de integratie van waterstof uit hernieuwbare energie.

Amendement

a) De duurzaamheid wordt gemeten als de bijdrage van een project aan: **bijdragen aan de directe of indirecte** vermindering van broeikasgasemissies met verschillende eindtoepassingen **van moeilijk te beperken sectoren**, zoals industrie **en langeafstands- en zwaar** transport; flexibiliteit en seizoensgebonden opslagmogelijkheden **voor de korte termijn** voor de opwekking van elektriciteit uit hernieuwbare energie; of de integratie van waterstof uit hernieuwbare energie.

Amendement 119

Voorstel voor een verordening

Bijlage IV – punt 5 – c

Door de Commissie voorgestelde tekst

c) de voorzieningszekerheid en flexibiliteit worden bepaald door berekening van de aanvullende waarde van het project voor de veerkracht, diversiteit en flexibiliteit van de waterstofvoorziening.

Amendement

c) de voorzieningszekerheid en flexibiliteit worden bepaald door berekening van de aanvullende waarde van het project voor de veerkracht, diversiteit en flexibiliteit van de waterstofvoorziening, **waaronder hernieuwbare en koolstofarme waterstof**.

Amendement 120

Voorstel voor een verordening

Bijlage IV – punt 6 – b

Door de Commissie voorgestelde tekst

b) de veiligheid en kwaliteit van de voorziening wordt gemeten door evaluatie van de verhouding van de betrouwbare beschikbare gasvoorziening ten opzichte van de piekvraag, het aandeel van de invoer dat is vervangen door lokale hernieuwbare en koolstofarme gassen, de stabiliteit van de uitbating van het systeem,

Amendement

b) de veiligheid en kwaliteit van de voorziening wordt gemeten door evaluatie van de verhouding van de betrouwbare beschikbare gasvoorziening ten opzichte van de **steembrede** piekvraag, het aandeel van de invoer dat is vervangen door lokale hernieuwbare en koolstofarme gassen, de stabiliteit van de uitbating van

de duur en frequentie van stroomonderbrekingen per klant.

het systeem, de duur en frequentie van stroomonderbrekingen per klant.

Amendement 121

Voorstel voor een verordening Bijlage IV – punt 7 – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst

(7) Wat projecten betreft voor elektrolytische cellen die vallen binnen de categorie van bijlage II, punt 4, worden de criteria van artikel 4 als volgt geëvalueerd:

Amendement

(7) Wat projecten betreft voor elektrolytische cellen **en power-to-x-voorzieningen** die vallen binnen de categorie van bijlage II, punt 4, worden de criteria van artikel 4 als volgt geëvalueerd:

Amendement 122

Voorstel voor een verordening Bijlage IV – punt 7 – a

Door de Commissie voorgestelde tekst

a) de duurzaamheid wordt gemeten door het aandeel hernieuwbare waterstof of waterstof te beoordelen dat voldoet aan de criteria van bijlage II, punt 4, onder a), punt (ii), dat in het netwerk is opgenomen, en de daarmee samenhangende broeikasgasemissiereducties;

Amendement

a) de duurzaamheid wordt gemeten door het aandeel hernieuwbare waterstof of waterstof te beoordelen dat voldoet aan de criteria van bijlage II, punt 4, onder a), punt (ii), **of synthetisch methaan** dat in het netwerk is opgenomen, en de daarmee samenhangende broeikasgasemissiereducties;

Amendement 123

Voorstel voor een verordening Bijlage IV – punt 7 – c

Door de Commissie voorgestelde tekst

c) de vergemakkelijking van de integratie van de slimme-energiesector wordt gemeten door de kostenbesparingen te beoordelen die kunnen worden bereikt in verbonden energiesectoren en -systemen, zoals het verwarmings- en

Amendement

c) de vergemakkelijking van de integratie van de slimme-energiesector wordt gemeten door de kostenbesparingen, **broeikasgasreducties en het efficiënte gebruik van energie** te beoordelen die kunnen worden bereikt in verbonden

elektriciteitssysteem, transport en industrie.

energiesectoren en -systemen, zoals het verwarmings- en elektriciteitssysteem, transport en industrie.

Amendement 124

Voorstel voor een verordening Bijlage V – punt 4

Door de Commissie voorgestelde tekst

(4) Ze vormt een leidraad voor de ontwikkeling en het gebruik van de voor de kosten-batenanalyse vereiste netwerk- en marktmodellering. Dankzij deze modellen is een volledige beoordeling mogelijk van de economische, waaronder marktintegratie, voorzieningszekerheid en concurrentie, van de sociale en milieu- en klimaateffecten, met inbegrip van de sectoroverschrijdende effecten. De methodologie bevat gedetailleerde gegevens over waarom, welke en hoe elk van de baten en kosten worden berekend.

Amendement

(4) Ze vormt een leidraad voor de ontwikkeling en het gebruik van de voor de kosten-batenanalyse vereiste netwerk- en marktmodellering. Dankzij deze modellen is een volledige beoordeling mogelijk van de economische, waaronder marktintegratie, voorzieningszekerheid, **verbetering van de capaciteit om hernieuwbare productie te integreren, optimalisering van de sectoroverschrijdende investeringen** en concurrentie, van de sociale en milieu- en klimaateffecten, met inbegrip van de sectoroverschrijdende effecten **op het vlak van efficiëntie en duurzaamheid**. De methodologie bevat gedetailleerde gegevens over waarom, welke en hoe elk van de baten en kosten worden berekend.

Amendement 125

Voorstel voor een verordening Bijlage VI – punt 1 – h

Door de Commissie voorgestelde tekst

h) vertalingen van de inhoud ervan in alle **talen van** de aangrenzende lidstaten, in overleg met de respectieve aangrenzende lidstaten;

Amendement

h) vertalingen van de inhoud ervan in alle **officiële EU-talen die de status van hoofdtaal hebben in** de aangrenzende lidstaten, in overleg met de respectieve aangrenzende lidstaten;

Amendement 126

Voorstel voor een verordening

Bijlage VI – punt 6 – b

Door de Commissie voorgestelde tekst

b) vertalingen van de inhoud ervan in alle ***talen van*** de lidstaten die bij het project betrokken zijn of waarop het project een aanzienlijke grensoverschrijdende impact heeft, in overeenstemming met bijlage IV, punt 1;

Amendement

b) vertalingen van de inhoud ervan in alle ***officiële EU-talen die de status van hoofdtaal hebben in*** de lidstaten die bij het project betrokken zijn of waarop het project een aanzienlijke grensoverschrijdende impact heeft, in overeenstemming met bijlage IV, punt 1;

PROCEDURE VAN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Titel	Richtsnoeren voor trans-Europese energie-infrastructuur en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 347/2013
Document- en procedurenummers	COM(2020)0824 – C9-0417/2020 – 2020/0360(COD)
Bevoegde commissie Datum bekendmaking	ITRE 18.1.2021
Advies uitgebracht door Datum bekendmaking	TRAN 18.1.2021
Rapporteur voor advies Datum benoeming	Paolo Borchia 25.1.2021
Datum goedkeuring	28.6.2021
Uitslag eindstemming	+: 41 –: 6 0: 0
Bij de eindstemming aanwezige leden	Magdalena Adamowicz, Andris Ameriks, José Ramón Bauzá Díaz, Izaskun Bilbao Barandica, Paolo Borchia, Marco Campomenosi, Ciarán Cuffe, Johan Danielsson, Karima Delli, Gheorghe Falcă, Giuseppe Ferrandino, Mario Furore, Søren Gade, Isabel García Muñoz, Jens Gieseke, Elsi Katainen, Kateřina Konečná, Elena Kountoura, Julie Lechanteux, Benoît Lutgen, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Marian-Jean Marinescu, Tilly Metz, Cláudia Monteiro de Aguiar, Caroline Nagtegaal, Jan-Christoph Oetjen, Philippe Olivier, Rovana Plumb, Tomasz Piotr Poręba, Dominique Riquet, Dorien Rookmaker, Massimiliano Salini, Sven Schulze, Barbara Thaler, István Ujhelyi, Henna Virkkunen, Petar Vitanov, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Roberts Zīle, Kosma Złotowski
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Pablo Arias Echeverría, Angel Dzhambazki, Maria Grapini, Roman Haider, Jutta Paulus, Kathleen Van Brempt, Marianne Vind

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

41	+
ECR	Angel Dzhambazki, Tomasz Piotr Poręba, Roberts Zīle, Kosma Złotowski
ID	Paolo Borchia, Marco Campomenosi, Roman Haider, Julie Lechanteux, Philippe Olivier
NI	Mario Furore, Dorien Rookmaker
PPE	Magdalena Adamowicz, Pablo Arias Echeverría, Gheorghe Falcă, Jens Gieseke, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Benoît Lutgen, Marian-Jean Marinescu, Cláudia Monteiro de Aguiar, Massimiliano Salini, Sven Schulze, Barbara Thaler, Henna Virkkunen, Elissavet Vozemberg-Vrionidi
Renew	José Ramón Bauzá Díaz, Izaskun Bilbao Barandica, Søren Gade, Elsi Katainen, Caroline Nagtegaal, Jan-Christoph Oetjen, Dominique Riquet
S&D	Andris Ameriks, Johan Danielsson, Giuseppe Ferrandino, Isabel García Muñoz, Maria Grapini, Rovana Plumb, István Ujhelyi, Kathleen Van Brempt, Marianne Vind, Petar Vitanov

6	-
The Left	Kateřina Konečná, Elena Kountoura
Verts/ALE	Ciarán Cuffe, Karima Delli, Tilly Metz, Jutta Paulus

	0

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding